

IZHAJA VSAKI DAN
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
Posamične štev. se predaja po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih
tiskarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru,
Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvd. (10 stot.)
DELASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
helene. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm.,
smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po
20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K. vsaka
nedaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, naj-
manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inseratni oddelek uprave
"Edinosti". — Plačuje se izključno le upravi "Edinosti".

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

Slovenci!

Bliža se XX. september, prva obletnica dneva, ko sta v Ljubljani, zadeta od vojaških krogelj izdahnila dva slovenska mladeniča Adamič in Lunder svoji mlađi duši. Naša narodna čast in ponos zahteva, da ta dan ne ostani pozabljen, marveč bodi Slovencem večen opomin, da je naša dolžnost braniti svojo rodno zemljo proti vsem sovragom. Za vsak boj pa so potrebna sredstva, zlasti materialna. Proti orožju, ki ga rabi naš sovražnik, se moramo postaviti v bran z enakim orožjem! Ker pa, žal, nimamo bogatih mecenov, ki bi nas zalačili, smo navezani sami nase, na samopomoč. — Le ako si bomo sami pomagali, smemo računati na zmago.

Z ozirom na to je sklenilo slovensko akademično fer. društvo "Balkan" v Trstu prirediti v svojem delokrogu (Trst in okolica, bližnji Kras in severna Istra) o priliki obletnice XX. septembra I. Narodno zbirko. Vsak Slovenec, vsakega stanu in poklicia naj smatra za svojo dolžnost žrtvovati o tej priliki še tako malo sveto v narodne namene. Nabrani denar bo podpisano društvo razdelilo po jednakih delih in sicer za družbo sv. Cirila in Met., za dijaško podporno društvo v Trstu in za ljudske knjižnice, ki jih ustanovljata podpisano društvo.

Način nabiranja in tozadenvni podatki bodo objavljeni v "Edinosti".

Slovenci! Brez žrtev ni vspeha, za to žrtvujmo, da bodočnost bo naša!

TRST, 7. septembra 1909.

Za odbor akad. fer. društva "Balkan":

Ivan Marija Čok, Ivan Brezovec,
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Izvor jezikovnega vprašanja.

V zadnjem času imajo nemški dunajski listi stalno rubriko pod naslovom: Die czechischen Vorarlöse in Wien und Niederösterreich — češka prodiranja na Dunaju in Niže-Avstrijskem. Pod omenjeno rubriko se doda največ o zaprtih čeških šolah in nemških, protičeških demonstracijah. Vsako češko šolo, vsaki češki izlet, vsako nedolžno češko veselico smetajo Nemci za provokacijo. Po nemški teoriji bi Čehi na Niže-Avstrijskem in na Dunaju sploh ne smeli živeti — vsa je živeti kakor člen naroda češkega. Kakor naši Italijani, tako tudi Nemci ne morejo,

ali bolje: nočjo umeti duha nove dobe, novega časa in novih razmer. Oni sanijo še vedno o onih starib, nekdajih časih. Če je še kdo kedaj želel, tedaj si gotovo žele naši avstrijski Nemci in Italijani nazaj „die guten alten Zeiten“, ko so bili oni absolutni gospodarji, ko je vladalo med Nemci in Italijani na eni, ter Slovani na drugi strani uprav krasno, idilično razmerje; one čase namreč, ko ni prvih nihče motil v ulogi gospodarjev, so slednji mirno prenašali vlogo helotov in sužnjev. Ali, poleg one znane italijanske: Altri paesi, — altri costumi, bi se moglo reči danes: Altri tempi, altri costumi. Da, drugi časi, drugi običaji. Ti preklicani Slovenci, ki prihajajo v Trst, se nočjo več poitaljančevati v tisti trdoglavji Čehi, ki prihajajo na Dunaj, se nočjo več ponemčevati. Pa ne samo to! Kar naenkrat so začeli tih ludje zahtevati tudi svoje pravice! A kako to? Kje, od kedaj pa imajo sužnji in heloti pravice?

Ves boj, ki se vrši med Slovani na eni, ter Nemci in Italijani na drugi strani, je kakor boj med gospodarji na eni, in heloti, ki nočjo več igrati nevredne vloge sužnjev, na drugi strani.

Gospodje Nemci in Italijani so enostavno prespali zadnjih 60 let človeškega in državnega razvoja. In ne samo to. Gospodje v obre nimajo pojma o moderni državi, opirajoči se na svobodo in demokracijo, ki sta neizgubljena posledica naukov o človeških pravicah. Pojm, ki ga imamo mi o moderni državi, se bistveno razlikuje od pojma, ki so ga imeli o državi n. pr. stari Grki. Ti so umerivali pod pojmom državljana le svobodne ljudi, one, ki so živelii od svojega imetja. Priljubljeno enaki pojmi so vladali tudi v poznejših oligarhičnih republikah. S tega gleidiča je tudi opravičeno, že Italijani trde, da je rogovina Trsta, Istra in Dalmacija italijanska. Omenjene države so bile po tedaj vladajočih pojmih italijanske, ker je bil njihov suveren — beneška oligarhija — italijanski. Peščica suverenstvo tvorečih italijanskih plemičev je vladala nad ostalo brezpravno mimo in dejala deželam svoje narodno lice.

Pa, če je že v staro- in srednjeveški oligarhični republike vladal nazor, da je državljen le oni, ki je ob enem posestnik, je vladel v srednjeveški feudalni monarhiji nazor, da sploh vse živi in obstoji le radi vladarja. Naroda, ljudstva tu sploh niso poznali; vse, kar se je zgodilo, se ni zgodilo radi ljudstva, ne radi naroda, katerega (kakor rečeno) niso poznali, ampak radi vladarja. Vladar je bil vse, a ljudstvo le brezpravna masa, ki ima služiti eni edini osebi — vladarju.

In ker so bili avstrijski vladarji Nemci, je samo ob sebi umerivo, da so tudi deželam, nad katerimi so vladali, dajali nemško obiležje.

Vsa zgodovinska prava, ki se nanje sklicujejo Nemci in Italijani, — pa tudi nekatere češke in hravatske stranke, — se torej opirajo na že davno preživele nazore o državi. Pojm moderne države je v suverenosti naroda, a pod pojmom naroda ne umevamo kakšne posebne kaste, kakšega posebnega razreda, ampak vse ljudi istega jezika in plemena. Člen naroda je vsaki človek; vsakdo je torej člen suverenstva v moderni

državi in je kakor tak deležen v enaki meri državljanških dolžnosti in vseh pravic!!

In če govorimo o narodu in pravicah naroda, tedaj vidimo pač v narodu, v masi, torej v gotovi skupini ljudi nekaj konkretnega, namreč skupino ljudi, maso, ki sestavlja ta narod; nasproti temu je pojmom narodnih pravic nekaj povsem abstraktnega. Narod kakor tak nima nikakih pravic, ne more imeti nikakih pravic; pravice imajo le posamečni individui, ki sestavljajo narod in so členi narodne celokupnosti.

In tako smo prišli na hote na češkega vaučiliškega profesorja in državnega poslanca dr. Dritino, ki dokazuje, da imajo Čehi pravico do čeških šol na Dunaju na podlagi individualnega prava.

V članku, ki smo ga že omenili, pravi dunajska "Zeit" ironički, da bi po teoriji profesorja Dritine vsaki Čeh v krošnji nosil svoje jezikovno pravo, a dunajski list pozabila pri tem popolnoma, da avstrijski Nemci že danes nosijo v krošnji sebojne le svoje jezikovno pravo, ampak tudi privilegije. Kajti naj je prišel Nemec kamor-koli v državi, dobiva svoje pravice v materinem jeziku. Iz take pisave in vsega postopanja naših Nemcev je razvidno, da se oni še niso uživeli v bistvu moderne države, ki crpa vso svojo silo iz pravic posamečnih individualov, ker je splošno priznano, da, čim večje pravice uživajo posamečniki, ki sestavljajo narodno, oziroma državno celoto, tembolj se ti čutijo kakor členi ukupnosti. Pravica pa ni le to, kar mi utegne dočasati kakih materialnih koristi, marveč je tudi pravice izključno etičnega značaja. In medtem sledi spada tudi in v prvi vrsti jezikovno pravo, ki ima torej svoj izvor v individualnem pravu. Ničem jaz krit, če sem rojen Slovenec. Ali ker sem se redil kakor tak, smatram za svojo dolžnost, da ohranjam ta znak, ki je del moje individualnosti. Ako slučajno prihajam tam v ptuj kraj, med ptuje ljudi, se moram udajati v ptuje razmere. Ali, čim se nas je nabralo na enem kraju več pripadnikov iste narodnosti, začutimo se naenkrat kakor posebna skupina in zahtevali bomo pravice, ki nam pridajo kakor členom iste narodne skupine.

To je nekaj jasnega, tako logičnega!

Ipak s samo to teorijo ni še nič pomagano in nič rešeno. Ali to je jasno, da jezikovno vprašanje treba enkrat rešiti in sicer definitivno rešiti. Tako ne more in ne sme dalje. A rešitev je edino le — kakor smo že opetovano povarjali v tem listu — v jezikovnem zakonu za vso državo. A podlaga temu zakonu pa bodi narodna avtonomija!

"Piccolo" na — "berlini".

"Piccolo" molči; tace e conferma. Kajor svira o njem florentinska "La Voce", kar pripoveduje o njem ta list v zadnji številki, to je zares nekaj kakor da so pribili

Gabrijela je preletela s pogledom po majhni postavi Eminega brata. Gledala je nanj nekako čez ramo in okoli ustnic jej je zagnal posmešek. Potem se je pekoničila s hlinjeno resnostjo.

"Ali ostanete sedaj v Pragi, gospod Karol?" je vprašala malomarno.

"Da gospica, stalno, sit sem že tega potepanja po svetu," je odgovoril in gledal nepremično nanjo.

"Odpustite, moram nekaj govoriti z Emo," je spregovorila Gabrijela in sklonila glavo k ušesu njegove sestre.

Karol je zmel.

"Poljubil mu roko, gospica," se je poslovil in odšel na drugi nec dvorane.

Gabrijela je br. uila v smeh: "Ta gumbek je tvoj brat, pr sim te, od kdaj?"

"Bi je precej let * deželi; kakor sem ti priporovala, je stav nekje na Tirolskem železnicu; on je namreč nžiner," je odgovorila Ema.

Gabrijela se je ozirala po dvorani. Videla je skoro čez glave vseh, kolikor jih je tam premeniral v krogu.

"Glej ga," se je zasmajala, "tam stoji na drugi strani dvorane, pod zrcalom, pravi Liliutan, in njegov obraz dela utis dovršenega krokarja."

"Ne smej se mu v obraz, vedno gleda na te," jo je opomnila Ema.

"Ali se ga bojš?" se je zasmajala Gabrijela.

"To ne, ali te njegove besede, dovršen pridigar je" — je odgovorila Ema resno.

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na ročje brez dopolnene naročnine, se uprava ne izra.

Naročnina na nedeljske izdaje "EDINOST" stane: leta K 520, pol leta 260.

Vsi dopisi naj se posiljajo na uredništvu listu. Nefrankovan pisma se ne sprejemajo in rekopi se ne vražejo.

Naročnina, oglase in reklamacije je posiljati na upravo listu.

UREDNIŠTVO: mila Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesije listu "Edinost". - Natisnila tiskarna koncesije

listu "Edinost" v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Piščno-hranilni ratun št. 841-652. TELEFON št. II-57.

"Piccola" in njegove gospodarje na — "berlin".

Na žalost ne moremo prinesi v originalu tri kolone dolge obtožnice proti "Piccolo". Omejiti se moramo le na nekaj markantnejših citator.

Dopisnik listu "Voce", Slataper, ki je prvi začel razkrivati neumno slavofabko politiko naše irredente, odgovarja "Piccolo" namesto g. Prezzolinija v znani polemiki, ali je Italijanom v Trstu treba, da zna slovenski ali ne?

"Voce" vprašuje: "Zakaj se "Piccolo" do par let nazaj ni upal citirati in izpodbiti "Edinosti", razen s pomočjo kakega prijatelja? Zakaj je "Indipendente" še vedno v tem stadiju? Zakaj "Piccolo" še danes ne polemizira s slovenskim listom...? In ali ni velik pogrešek "Lavoratora", da se tako malo peča z "Edinosti"? Sovani so tu, imajo svojo voljo in svoje misli: ali mora vedno biti v nas Italijanu v Trstu treba, da zna slovenski ali ne...?"

Po teh vprašanjih in apostrofah gosp. Slataper pobia "Piccolo" v tej polemiki in prehaja na drugo stran polemike, namreč na vprašanje g. Prezzolinija: zakaj "Piccolo" ne rektificira oslarije in laži, ki se iz Trsta pošiljajo v italijansko novinarstvo o naših starih?

"Piccolo" je odgovoril Prezzoliniju, da je njegovo ("Piccolo") vsekdanje delo: ne prestano popravljanje!

Slataper: "Bo tako, ali "Piccolo" naj pove, kolikrat je popravil, ko se je v kraljestvu in tukaj v raznih formah govorilo o Itri, kakor da bi bilo skoro vse italijanska (čeprav se je govorilo vse); o Trstu pa se je govorilo, da ves hrepeni po združenju z Italijo, o divjih Slovanih, ki bivajo samo okolo Trsta in ne v Trstu itd. itd.? In vendar so to informacije, ki prihajajo tako pogosto iz njegove redakcije! (Ravno danes osem dni smo mi tisto rekli o "Piccolo". Op. ured. "Ed"). N, vi popravljate samo trditve, ki bi mogle k to raniti videz in delo italijansko-liberalne stranke!"

Slataper primaša po tem to le cvetko iz vrta "Piccolove" ikrenosti.

"Piccolo": "V Trstu je neka numerična slovenska moč".

Slataper: "A je nad 40.000 Slovanov v Trstu. E altro che... forza numerica! Gospodarska in končno je to danes intelektualna moč!"

"Piccolo": "V Itri je del prebivalstva slovenski".

Slataper: "Altro che parte! Due terzi, due terzi!"

Kaki gospodarji da so Italijani v Trstu, ilustrira Slataper temi besedami: "Italijani kričijo: To je naša hiša! Ven z usiljenici!" — Ali ni o tem globoko prepričan tudi sam "Piccolo"? A vendar so ti slovenski "inventori" toliko v svoji hiši, da nas skoro vrivajo ven!"

Slataper pravi, da čitatelji "Piccolo" ne znašo drugega ne misli, ne govoriti nego: "Governo boja"! — "italiani immarcescibili"! — "ciucialitri vendui" "porchi de sciavi!"

"Škoda! On bi bil moral postati jesuit," je pristavila z lahnim prisiljenim nasmehom.

Ples se je začel. Obe prijateljici sta zeli, Če se je kdo približal, je dobil kakor navadno — košek.

Med pavzo je šla Ema k materi. Srečal jo je brat in jo vstavil.

Ema naj reče Gabrijeli, da hočem plesati z njo četvorko. (Nagovorjal je svojo sestro kakor ona nje v tretji osebi).

"Zakaj je ne reče tega sam?"

"Nočem dobiti "košek" iz prve roke".

Ema se je vrnila k prijateljici in jej nازnala to.

(Zares krasni komplimenti, ki jih je dal Slataper "Piccolo" publiko). A "Piccolo" nimata toliko energije, da bi osežil pamet svoje publike in morda celo tudi — svojo pamet, da bi gledali stvari v globino do drobe in da bi ravno tam zastavili nož! "

Slataper toži, da na žalost ne pride tako hitro do sporazuma med Italijani in Slovani kakor bion sam vroče želje, ker da so po historičnih zakonih Nemci nakazani na sporazumljenje se Slovani zaradi vladanja v tej državi.

To mnenje je seveda krivo, ali iz tega je razvidno, da Slataper se ne pridružuje mnenju "Piccola", da so Italijani nakazani na slugo z Nemci. In mi pravimo še enkrat, da, čim se Italijani boljše poučijo o ciljih slovanskih narodov v monarhiji, nаждemo ravnov nas s svoje naravne prijatelje in zaveznike!

Ni tarej res, kar pravi Slataper, da je prepozno govoriti o tem sporazumu. Zaključuje svoj članek: „Ali prej so bili v Dalmaciji, v Istri in v Trstu Italijani favorizirani od vlade proti Slovenom in so jih skupaj živo tlačili! To se grenke resnice, ali — resnice. Toda tudi koristne, kajti če bomo že nadalje ne pribovali legendarni Trst, ki plava med italijanskimi oblasti, bomo imeli krik in vik in gromovitih evviva; — teda spozašnja resinega interesa, denarja — nika-kor ne!

Če bi italijanski novinari in voditelji tukajšnjih italijanskih strank ne zakrivali javnosti — posebno masi — teh resnic, bi bila kmalu odprta pot sporazumljenja se Slovani!

"Veleizdajniški proces"

v Zagrebu.

(143. dan razprave.)

Zagreb. 10. IX.

Na včerajšnji popoludanski razpravi je drž. pravnik navajal razne izpovede prič in čital različne članke iz "Srbobrana" in "Srpskega Kola". Na podlagi teh citatov in člankov skuša drž. pravnik dokazati "veleizdajniško tenderco" "agitacije S-bov."

Na današnji razpravi je nadaljeval s tem. Čital je naredbe ogerskega ministerstva za notranje stvari od 6. 7. 1884 št. 26 551; od 24. 11. 1885 št. 62693 in zakonski č. en XXI iz leta 1848, s katerim je prepovedano izobesjanje vsake zastave izvzemši ogrske. (Hohogospodine Accurti! Minolo nedeljo te je vršila v Rumi v Slavoniji velika skupščina Nemcev, na katero je došlo tudi Nezacev z Dunaja, ki so govorili proti Hrvatom!) Ob teji prilikri so bile razobesene v Rumi frankfurterice. Dana sta tarej oba momenta, ki sta služila Accurtiju za otožbo proti Sbom radi veleizdaje. Ali proti Nemcem v Rumi gotovo ne bo g. Accurti sestavil nobene obtožnice, ker so Nemci poleg Žida Franca jedina Rauchova stranka. Op. ured. "Edinosti".)

Branitelj dr. Hinković: „Ali so tu v Hrvatski odločilne naredbe ogerskega ministerstva za notranje stvari?“ Branitelj dr. Popović: „Zato smo proti ogrski zastavi v Hrvatski! S temi naredbami morejo pristaši jedinstvene države prepovedati v Hrvatski tudi hrvatske zastave!“

Drž. pravnik Accurti: „O tem nočem govoriti!“

Branitelj dr. Gaj: „S tem morete opravičevati tudi madjarske Julijanske šole v Hrvatski!“

Drž. pravnik Accurti: „Madjarske šole ne tvorijo za Hrvate nikake nevarnosti!“ (Velikaniki hrup.)

Dalej je čital drž. pravnik nekoliko poročil o shodihr srbko-slovenske stranke ter je naglašal, da ima ta stranka glavni delež na veleizdaji. Ta proces da ni naperjen proti Sbom kakor takim, ampak le proti veleizdajalcem, katerih veleizdajstvo da je popolnoma dokazano. „In sedaj — je nadaljeval — pač ne bo nikdo več tako nezramen, da bi trdil, da je bil ta proces čin osebnega maščevanja bana Raucha ali pa potreba za monarhijo. Obtožencem preostaja le še milost kralja.“ Branitelj dr. Medaković: „Tako govorí že pred obsodbo! Dr. Hinković: „Vedno lepše!“ (Velikaniki hrup). Vsi obtoženci so krivi veleizdaje, deloma neposredno, deloma posredno.“

Na to je drž. pravnik prešel na posamezne obtožence. Adam Pribičević da pripozuava, da je pisal v "Srbobrancu", da je bil v prostorih in člen "Slov. Juga", da je pisal Nastiću pismo, oporeka pa odločno, da bi bil člen revolucionarne organizacije. Dejstva in pa — izpovede Nastića dokazujo njegovo nasprotne. In ravno pod težo spoznanja lastne krivide je napravil pred letom dñi v jezi poskus samomora (Tu je Valerjan Pribičević zakričal: „To je avinjaria!“ ter je odsel iz dñane v velikem razburjenju).

Predsednik je odgovil razpravo na popoludne.

* * *

Oi braniteljev se jih je 18. oglasilo z plaidoyerji. In sicer 10. Hrvatov in 8. Sbov.

Deželnozborske volitve na Goriskem.

(Dopis s Krassu)

Cenjeni gospod urednik! V "Edinosti" smo čitali, da je Gregorčeva stranka odbila vse predloge naše kmečke stranke in da bomo samostojno volili. Nam je to prav, ker rajše, nego da bi imeli nezanealjivega prijatelja in zaveznika, nastopilo samostojno, in mislim, da je naša stranka dovolj močna, da nam prinese popolno zmago na vsej črti, tisto, da deželni zbor enkrat resnično kaj koristnega napravi za kmečko prebivalstvo. Že dve leti mo brez deželnega zobra, koliko koristnega bi bili lahko napravili naši poslanci za kmetsa, če bi ne bilo prepriča, in ako bi ne bila ravno Gregorčeva stranka skupno z Lahi prepričala vsako koristno delo! In s takimi možnimi naj se bi bila naša stranka zvezala? Nikdar! Nam se je čudno zdelo takrat, ko se je skenilo pogajati se s klerikalno stranko, in slutili smo že v naprej, da ne pride do kompromisa. Tako smo vsaj na čistem! In ni ne sem treba bat, da bi nas prijatelj Izdal. Volili bomo samostojno svoje kandidate. In od nas kmetsov samih je odvisno, ali zmagamo na vsej črti, ali ne. Če bomo odigli, kakor upam, tedaj se nam ni treba občasiti na druge stranke. Kmetskoga prebivalstva je 80% v deželi, in prava zmama bi bila, če bi ne zmagali.

Volitvi so pred durmi. Zato moramo biti edini in složni, če bočemo enkrat doseči popoln vesep. Nekaj bi še rad omenil. To namreč, da se posebno na Krasu oglašajo skoraj v vsaki vasi kandidatje. Vsi bi hoteli priti v deželni zbor, a to ne gre; s tem bi sedaj le delali zmeščajno. Sami nastopimo, in ne smemo pričakovati podpore od drugih strank. Ravnato zato pa ni časa sedaj, da bi se pričkali za mandate. Imamo zaupnike in orednodi odbor naše stranke. Tem možem moramo zaupati popolnoma. Ko se razglasijo kandidatje, moramo složno le njih voliti in stopiti na volišče vsi do zadnjega! Le če bomo edini in če pojedemo vanti vse do zadnjega, smemo upati na popolno zmago. Ni treba poslušati nasprotnikov, in naj še tako sladko in prepričevalno govorijo, in tudi ni treba zanemati se eden na drugega. Pomagajmo si sami in B g nam bo pomagal.

Posenitnik.

Češko-nemška sporazumna konferenca.

Nemški poslanci so izjavili ministarskemu predsedniku Bienerthu svoje mnenje, da sedaj ni primeren trenutek za sklicanje češkega deželnega zobra. Kljub temu se poroča, da bo deželni zbor sklican.

Češki poslanci vetrajo na svojem sklišču, da se Nemcem za opustitev obstrukcije v dež. zboru češkem ne smejo dovoliti nikakre koncesije in da se imajo vrsti pogajanja med strankami v deželnem zboru. Iste mense, kakor Čehi, so tudi feodalni veleposestniki.

Slovenski poslanci utis dodesaj obiskanih poročil o teknu konferenci je, da morda vendar pride do kakega modus vivendi.

Demisija nekaterih ministrov?

List "Zei" poroča, da v ministerskem svetu, ki se bo vršil v ponedeljek podajo nekateri ministri svojo demisijo. Glasom poročila omenjenega lista bi bila to dva nemška svobodomiselna ministra, en poljski in en kraljevsko-socijalni minister.

Ako se to zgodi, bi bilo to smatrat vsekako za ugoden znak za bedoči razvoj parlamentarnega položaja.

Razmere na čeških železnicah.

Minoli četrtek se je vrnila v Pragi v veliki dvorani na Živju velika skupščina vseh čeških strank, zastopanih v češkem narodnem svetu, na kateri so protestirali proti nezveznim razmeram na čeških železnicah. Shodu je predsedoval biški praktič župan dr. Podlipny a govorili so mnogi govorci poslanci in češki odiščiaki. V jednog asno v sprejeti rezoluciji zahtevajo od vlade, da stori kraj programu čeških uslužbenec in češkega jezika na čeških železnicah.

V rezoluciji zahtevajo, da se za češke železnice osnujejo generalne uprave v Pragi, oziroma na Moravskem in Šleziji.

Novi hoteli v Dalmaciji.

Iz zaderškega "Narodnega Lieta" posnemamo tolažljivo vest, da sindikat za gradbo hotelov v Dalmaciji bodo financirale naše tri banke: Jadranka banka, Ljubljanska kreditna in Ustredna banka č. sp. Nove hotelle bodo zidali v Splitu, Trogiru, Dubrovniku, Trsteniku, Lapanu in Kotoru.

Trošek bi iznašel 4 in pol milijona krov. Ker je vlaža obljubila subvencijonirati podjetje s 70 tisoč kronami na leto, zaposli se jo, da bi naenkrat dovolila brezobrestno posojilo od 1 milijona krov.

Mi se veselimo od srca, da je tudi to veliko podjetje v Dalmaciji osvobojeno od nemških kapitalov.

Iz istega lista dozajemo, da so nekateri bogati Čehi kupili veliko posestvo v Kaštel Lukšiću, nedaleko Splita, na katerem bodo zidali hotel za češke izletnike. Stokrat boljše Čehi, nego Dunajčani!

Madjarsko prodiranje v Bosni.

V Temeljvaru so ustanovili kolonizacijsko banko, kateri je namen: naseljevanje Madjarov v Bosni in Hercegovini: Če se po-misli, da so uradniki bosanskih uradov že dobili nalog, da morajo znati madjarski, nam bo takoj jasno, da nimajo Madjari pred očmi nič manjši cilj, nego madjarsizacija dežele.

Konflikt med romunskimi škofi in Apponyjem.

Kakor smo poročali že pred kratkim, je izdal ogrski minister za nauk in bogoslužje grof Apponyi romunskim škofom nalog, da morajo naročati katehetom, naj ponujajo krščenski nauk v madjarskem jeziku.

Škofje so se tež naredbi uprli in izjavili, da je ne razglasijo. Apponyi je na to izjavil, da katehetom, ki se ne bodo ravnali po omenjeni naredbi, jednostavno ustavi kongres.

Te dni so imeli romunski škofje posvetovanje, na katerem so sklenili, da bodo vetrjali v svoji opoziciji proti omenjeni naredbi. Poučevanje krščanskega nauka je po mnenju škofov notranja cerkvena stvar v katero se država nima vtikati. Škofje so sklenili, da nastopijo sodniško pot, ako bi Apponyi res vetrval kongres.

Ta boj je vsekako zelo značilen in lep nov prispevek k pogovoru o madjarskih nasiljstvih.

Dnevne vesti.

Premestitev slovenskega učiteljiča v Gorico je sklenjena stvar. Tako poroča si nočni "Piccolo". Včeraj zutraj, da je bila pri voditelju námestništva, grofu Schaffgotschu deputacija iz Gorice, na čelu je Jurij Bombig, ki da je prišla protestirati proti namenovanju premestitve slov. učiteljiča v Gorico. Grof Schaffgotsch je pa deputaciji izjavil, da je že v četrtek prispel od naučnega ministra dekret glede premestitve slovenskega učiteljiča iz Kopra v Gorico. Ta vest da je kakor bomba zadelo Bombiga in njegova tovariša, ki da niso znali več drugo zmotiti, nego da so vsi prestrašeni vprašali, kaj jim je pač sedaj storiti. Jutri bo radi tega nekoliko protestiranja v Gorici. Zberejo se namreč tam vse župani in učitelji iz Furlanije, za podnebeljek je sklican gorški mestni svet, v sredo bo na javen shod. A menda vse to ne bo nihče pomagalo.

Lahonske nesramnos I. — Pišejo nam: Sedaj mi je jasno, od kje je laško prebivalstvo zajelo in povilo toliko strapa, da kar besoi proti nam Slovencu. Lažiliberalna in tudi laško "katolička" glasila so ona, ki vlivajo tak strup v arca nevedenu laškemu ljudstvu. Lskonska inteligenco je peklenko zlobna, ker, ko bi ne bila taka, bi ne mogla tako nesramno obrekovati nas in naše narodnosti.

Vi ste že odgovorili umazanemu glasilu laških neodrešencev, a da naše ljudstvo izte, kako uplya nesramno pisarjenje na laški mase, naj navedem (ponovno) sledeči slučaj: Ob času neuživov v Pirazu, ko je razdržena masa zahtevala odstranitev sloven. napisa s okr. sodnije je bil (med drugim) zetiran tudi mladenič, ki je dorrail 4 realke, torej vse deloma izobražen.

V "hotelu Tigor" je Piranež prišel v dočinku z zavetnikom Slovencem, ki je bil v preiskavi radi pouličnih demonstracij. Ker je laški sin rabil besedo "čavci", ga je Slovenec posvaril, na kar se je vnela med nasprotnikoma živahn razprava o Slovencih in Italijanah. Kako hočete, da vas bomo spoštovali ali celo ljubili — je rekel Piranež — ko ne vidite ure, da bi nas pometali v morje! Slovenec je pomilovalno gledal sojetnika in ga vprašal, kdo da mu je natvezil take neumnosti! Lan je rekel: „To se med nami govoriti v obči in mi smo prepričani, da nam streže po življenju!!!“

Ko bi vi ne bili dovršili štirih razredov srednje šole — je rekel Slovenec — bi vam ne zameril, da govorite take neumnosti; tako pa moram reči, da naš najrevnejši delavec ni tako neumen, kakor so neumni pri vas — izobraženci!

Tekom 14 dñi sta postala Slovenec in Italijan — najboljša prijateljja in Piranež se je moral prepričati, da je bil po laških generalih namenoma nabujkan! Prokljinati je jelo one, ki so ga spravili v ječo in ga tam zapustili. — Blagoslavil pa je Slovenca, ki mu je po možnosti pomagal v sili in potrebi!

Torej ne mi, pač pa vi Lahoni ste oni, ki ščuvajo nevedno ljudstvo proti sosedom. Vi lažete namenoma, ker hočete tako povisiti zid, ki deli vaše ljudstvo od našega! Ali vedete, da je tudi med Italijani že precej pametnih ljudi, ki spoznavajo vaše peklenke nakane! Da bi pa dosegli, po čemer hrepenite in za kar se trudite, to je tako izključeno, kakor je izključeno, da bi tržaški Slovani kdaj zasedli — Rim!

V pojasnilo in objambo, "Slovenec" od minolega torka prima naša notico, naperjeno proti gospici Marici Gregorčevi iz Škedra. V tej notici je čitati med drugim:

„Gospodica Marica Gregorč je na tržaških tleh, kjer se je dozdaj najbolj udejstovala, najbolj zna po svojih mnogoštevilnih prozačnih in pesniških izvodih, s katerimi obleguje našega kolega, g. Maksu Cotiča, urednika "Edinosti", ki je s dušnimi utrinki Marice Gregorčeve že par ducatov košov napolnil. En tak list iz tega koša je veter iz Trškega privel tudi v naše uredništvo — to je namreč pesem Marice Gregorčeve, ki je zložila ob priliki, ko je prišel. Tret slavni virtuo Kubelik in bi je sila rada imela objavljeno.“

Ta notica je vzbudila v slovenskih krogih tržaških veliko vrgledovanje. Mesto vsega družega pojašnjevanja o načinu, kako je rokopis iz koša uredništva "Edinosti" privel "veter" v uredništvo "Slovenčevu" v Ljubljani, naj služi nastopno pismo, ki smo je prejeli v četrtek:

„Ljub. 8/9. 09.

Velečenjeni gospod urednik!

Da ne bi komu delali krivice radi Kubelikove „pesmi“ Marice Gregorč Vam nazovam, da sem dotični rokopis hranila jaz in ga tudi izročila našemu uredništvu. Gotovo se še spominjam, da ste mi dali tisti rokopis pregled, češ, ako je primeren za javnost. Jaz sem stvar preč

svojih akademičnih društev. — Natančnejši vspored pravočasno. Vsa pisma naj se naslovajo na: Pripravljališki odbor za III. shod nar. radikalnega dujaštva v Ljubljani, Mestni dom "Prosveta".

Pevsko društvo "Adrija" v Barkovljah in "Ilirija" pri Sv. Jakobu imate danes popoludne svoje veselice v Barkovljah oziroma pri Sv. Jakobu. Spominjajoč se velike naklonjenosti in solidarnosti, ki sta ju obe imenovani društvi pokazali "Narodni delavski organiz." pozivajojo se vse tovarisi, člani N. D. O. naj se v čim večem številu udeležijo omenjenih veselic.

Rokodelsko-bralno društvo v Tolminu vprizori v nedeljo dne 19. t. m. Štokovo burko "Moč uniforme", vglazbil H. O. Vogrič, pri katerej gostujejo nekateri člani "Tržaške gledališča", med njimi tudi režiserka gospa Danilova, ter gosp. Verovšek, režiser dež. gledališča iz Ljubljane.

Danes slavi pevske društvo "Ilirija" pri sv. Jakobu obletnico razvitja svoje zastave z mnogovrstnim in izbrsnim vsporedom. Peli se bodo sami veliki zbori, med njimi najnovejši mešan zbor od H. Santnerja "O nevihi" (priča na Primorskem), a zraven teh tudi naše mične narodne pesmice. Poslovala bo še šaljiva tombola z mnogimi krasnimi dobitki. Danes na vrt konsumskega društva pri sv. Jakobu !!

Našim starišem. Ob priliki začetka novega šolskega leta bo treba našim starišem zopet poseči v žep, da ugodě upravčenim zahtevam svojih malčkov. Kdo bi ne dal rad, ko vidi, kako ti malčki blastno segajo po novih šolskih knjigah, pereših, držalih, svinčnikih, lepih zvezkih, v ktere naj v bodočem šolskem letu "pišejo" svoje krice-krace. Rad jim vsak oče, vsaka mamica izpolni željo, ko vidi, kako našušeni so za šolo, kako ogledujejo književne izložbe, pomenjujoč se med seboj, kaj je lepše; kaj ima ta, kaj oni itd. Lahko nam je sedaj, da ne polnimo žepov našemu sovražniku, saj imamo v ulici Valdriro 40 v knjigarni g. Josipa Gorenca hogo za zalogo vseh šolskih potrebščin kot knjig, črnila, svinčnikov, vseake vrste, da celo šolskih torb in modernih nahrbutnikov za naše male šolske "turiste" in "turistkinje". Vse se dobri v omenjeni trgovini, kar glede kakovosti in glede cen nikakor ne zaostaja za zalogi drugih trdk.

Tudi gg. trgovci in učitelji niso v zadrugi, aki rabijo večje množine šolskih potrebščin, samo naročiti jim je treba in g. Gorenje jim bo točno postregel.

Izvleček vseh šolskih, za posamezne razrede predpisanih knjig se pošije na zahtevo zaston in poštaine prosto.

Priporočamo toplo našo slov. trgovino, ker s tem, da podpiramo svoja podjetja, pomagamo sebi in naša stvar gotovo ne bo brez vaseha.

Glej tudi današnji oglas g. Gorenjca.

Hren nastrgan je znano izborno sredstvo zoper glavobol, zobobol, bolečine v križu, krče v prsi in želodcu, omotico, šumenje v ušesih in človeka hoče zadušiti. Navezuje se s snažno plateneno cunjico na glavo, tilnik, podplate itd. in pusti na telesu, dokler ne začne močno peči. Če v ustih gnijije, naj se hren prekuha in z vodo izpirajo usta; če imas ozebljne ali ozeble ude, kopaj jih v taki topli vodi!

Tržaška mala kronika.

Radi poskušanega [zločina proti naravi. Predvčerjšnjem zvečer se je Golo Risto, vojak 15, komp. tukajšnjega bos.-herc. regim, sprejal po pomolu Sv. Karla, ko se mu je približal nek mož, ki mu je najprej ponudil cigareto in ga potem povabil na čašo piva. Vojak je vsprejel. Šla sta torej v neko pivarno in tu je neznanec, ponudil pivo, povabil vojaka, nuj pride žnjim v njegov dom, češ da mu da pokusiti liker, kakoršnjega on ni še videl. Navihemu Bosancu so se kar iskrile oči ob takih gostoljubnosti, sprejel je ponudbo z obema rokama in šel žnjim v ul. Madonnina št. 18, kjer neznanec biva. Ali čim sta vstopila v sobo, je preljubezni goštitelj napravil vojaku obascene ponudbe in hotel se je kar lotiti... dela. Bošnjak, ki so se mu še le sedaj odprle oči, je v svoji ogroženosti zatulil huronski: "...ti vrša!", pahnil umazanca, da se je kar zvalil na tla, in hotel poklicati redarja, ki je brez drugega aretiral homoseksualca, kateremu je imel Peter Bedinautz, star 26 let, iz Kyralkedje na Ogrskem, zaseben strežaj,

Kriv potni list. Ob prihodu Lloydovega parnika "Styria" (grško-vztočne linije) je bil aretiran brivec Jurij Pulz, star 34 let, iz Češkega, pribajajoč iz Smirne, ker je imel potni list na ime Frana Baumann iz Budimpešte.

Bedasto maščevanje. Težak Julij Pertot, star 20 let, stanujoč na Aquedottu, je dobil odpoved za sobo, ki jo je imel v najemu pri g. Mariji Zupan. Iz maščevanja pa je z nožem prerezel oddejo in zimnik. Najemodajalka je poklicala redarja, ki je Pertota aretiral. Išti pa je pri tem še okloptul gospodinjo. Na policiji se je vedel jako surovo in je pred uradnikom žensko tretjič okloptul. Pridržali so ga.

Selec golob v parniku. Lloydov parnik "Marquis Bacqueben" je včeraj priplul sem iz Kalkute. Poveljnik parnika je povedal, da

ko se je parnik dne 1. septembra nahajal v Rudečem morju, 28° severne širine in 38° vzhodne dolžine, se je selec golob, ki je bil res uspehan od dolgega potovanja, uzel na ladijo, kjer ga je kurjač Anton Kloman pobral. Živalca je imela privezan mal etui iz aluminija s sledenim napisom: "8627 N. O. L. P. 09 T." Potom policije so goloba izčili vojaški oblasti.

Loterijske številke, izzrebane dne 11. septembra:

Trst	85	16	10	19	84
Linc	64	81	19	54	44

Koledar in vreme. — Danes: 15. ned. po Bisk. Ime Marije. — Jutri: Virgilij muč. Temperatura včeraj ob 2. uri popoludne + 26.° C. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno. Semtretja oblačno. Zmerni vetrovi. Zmerna vročina. V začetku lepo, potem motno.

Naše gledališče.

Dramatično društvo v Trstu. — Sezona 1909.—1910., ki se prične v nedeljo, dne 3. oktobra 1909.: Auzengruber: "Samski dvor", narod. igrokaz v 3 dej.; Adolf L'Arrouge: "Hčere gospoda Zajetka", burka; Adolf L'Arrouge: "Lolin oče", burka; Bernstein: "Konec", drama enodejanka; Bendiner: "Na pregi", drama v 4 dejanjih; Engel in Horst: "Mišnica", burka v 3 dejanjih; Engel in Horst: "Pereant možje", burka; Ganghofer in Maks Brociner: "Valenska svatba", igrokaz v 4 dej.; Galović: "Greh", drama enodejanka; Harry in Paulton: "Nioba", burka v 3 dejanjih; Hawel: "Bleda žena Skrb", ljudekska igra v 4 dej.; Ibsen: "Nora", drama v 3 dejanjih; Jo ē Echegaray: "Galeotto", drama v 3 dej. s predigro; Jurčič-Govekar: "Rokovniki", narodna igra; Jurčič-Govekar: "Deseti brat", narodna igra; Govekar: "Legijonarji", narodna igra; Kadéburg: "Dva srečna dneve, veseloigra v 3 dejanjih; Krastz in Neal: "Olimpijske igre", burka v 3 dejanjih; Jirasek: "Laterna", igra v 3 dejanjih; Medved: "Črnošolec", igrokaz; Medved: "Janez Kaci janar", igrokaz; Moorländer: "Gledališke neumnosti", burka v 3 dejanjih; Neatroy: "Danes bomo tiči", burka v 2 dej.; Wenzig-Mašorčič: "Gorila", veseloigra v 3 dej.; Prybylsky: "Vicek Vacek", burka v 3 dej.; Petrović: "Duše", drama v 3 dejanjih; Prudens: "Korenina v Ameriki", burka v 3 dejanjih; Sardou: "Fedora", drama v 4 dejanjih; Stech: "Vroča tla", veseloigra v 3 dejanjih; Stech: "Prostožidarij", veseloigra v 3 dejanjih; Sabina Karol: "Malomeške klepetutje", burka v 4 dejanjih; Suderman: "Sreča v zatišju", komedija; Simaček: "Svet malih ljudi", drama iz tvorniškega življenja v 3 dejanjih; Štoka: "Moč uniforme", burka s petjem in godbo; Šubert: "Žatev", drama v 3 dejanjih; Dr. Tavčar-Borštnik: "Otok in Struga", drama v 3 dejanjih; Vojnović: "Ekinovkij", drama v 3 dejanjih; Walter in Leon: "Gospodje sinovi", burka v 3 dejanjih; Schönherr: "O kreau", ljudska igra v 5 dej.; Testoni: "Nekaj", veseloigra v 3 dejanjih; Zakrašek: "Lažnjivi stric", burka v 3 dej.; Berton Pierre in Simon Charles: "Zaza", slika iz življenja v 4 dejanjih; Fulda: "Maskarada", veseloigra v 3 dejanjih.

Čarobne igre: Bethge: "V božični noči", pravljica za mladino s petjem v sedmih slikah; Gerhard Hauptmann-Škerjanec: "Hanic", dramatska poem v 2 delih; Görner-Fr. Govekar: "Pepeka", čarobna igra v 6 slikah; P. Ötz-Kalan-Dobrov: "Zakleti princ", gluma v 3 dejanjih; P. Ötz-Kalan-Dobrov: "Janko in Metka", čarobna igra s petjem in plesom v 3 dejanjih, sedmih slikah.

Sodelujoče osebje: Režiserka gospa Danilova. — Dame: gospa Danilova, gospa Germekova, gospica Mekindova, gospa Ponikvarjeva, gospice Drufovka, Ivančičeva, Müllerjeva, Pucelj-Eva at., Železnikova, slika: gospa Zalar.

Gospode: Angeljški, Cipico, Lilijan, Portato, Safran, Štora, Zvezdan, Boleslavski, Bratina, Grgica-Lesić, Mikuletić, Požar, Sila, Švagelj, Bukovnik, Kravos, Pegan, Rajner, Skalimir, Vavpotič.

Gostje: Iz Ljubljane: gosp. Verovšek (stalen gost) g. Danilo, gospica Slavčeva, gospica Danilova.

Iz Zagreba: gospa Vavrova, g. Andrija Fijan, g. Borštnik, g. Marković, g. Rajčič, g. Iv. Iz pesebne prijaznosti sodelujejo: Gosp. Germekova, Ponikvarjeva, g. Štora.

Archivar: G. Grgica-Lesić; kulturni mož: Jakob Ruljanović; krojač **; brives: Julij Lombardo.

Cene: V pritličju: Stojšča K 1.—. Diski in vojaki K — 60. Sedeži od I.—IV., v vstopnino vred K 2.30. Sedeži od V.—VIII. vrste K 1.80. Sedeži od IX.—XV. vrste K 1.40.

Na galeriji: Stojšča K — 70. Sedeži z vstopnino vred K 1.60. Lože I. vrste K 8.—Lože II. vrste K 6.—.

Abonament na sedeže in lože sprejema blagajnik g. Muba, ul. Fabio Severo 13.

Priporočamo našim gospodinjam
KOLINSKO CIKORIJO.

Gospe in gospodične

zadobé v 8 dneh bujne in krepke prsi

po uporabi „Crème Sultana“.

Cena Kron 6—lončku, ki zadostuje in Kron 3.50 lončku za poskušnjo

Mirodinica Babuder, Trst, ulica Ponterosso št. 10 Tajne pošiljatve na vse kraje.

Čudovito nizke cene :-

A dvakratne, šivalne strojev, vsakovrstnih gramofonov za postilne, kakor tudi različnih najnovejših plastič. Izvršujejo se tudi vse Batjelu, Gorica

Stolna ulica 3—4.

Predaja tudi na obroke. — Deniki franki.

dvakratne, šivalne strojev, vsakovrstnih gramofonov za postilne, kakor tudi različnih najnovejših plastič. Izvršujejo se tudi vse Batjelu, Gorica

Stolna ulica 3—4.

Predaja tudi na obroke. — Deniki franki.

A. Jerkič

Trst, ulica Belvedere 24. Trst

ZALOGA

kož in usnja, potrebščin za čevljarie v veliki izberi po zmernih cenah.

Dr. Aless. Martinelli

Zobodravnik dunajske poliklinike

Jzdiranje brez bolečin

PLOMBIRANJE

Umetni zebje po najnovejšem zistemou.

CENE ZMERNE

Via Barriera vecchia št. 33

TELEFON št. 1708

KAVA IN SUHO SADJE :-

po vsakovrstnih cenah. — Vsake kakovosti. — Najnovejša točnost. Razpolaga s DAVIDE VERSOLATTI, Trst — tudi poštne zavoe ulica Barriera vecchia 4.

Arturo Modricky

Prodajalnica manufakturnega blaga in drobnih predmetov, Trst, ulica Belvedere 32

Novi dohodi za pomladno sezono. Perkal, zefir, satini beli in barvani batisti, Perilo na meter dvojne širokosti kakor tudi na rjave 156x100. Izberi moških in ženskih srajcev, ovratnikov, zapastnic, vsakovrstnih ornatnic.

Moderci, nosni robci, maje, trilži.

Moški in otroški slaminiki, rokovic, nogovice in čipke.

Definiki in bombaževine in slike. Zavese iz blaga in čipk. ter velika izberi drobnih predmetov.

GIUSEPPE TABOURET

inženier in pooblaščeni civilni geometri

Trst, Androna S. Giustina 6

sprejema izdelovanje načrtov in delitve zemljišč, kakor tudi likvidacije, cenitve, nadzorovanja in oddaje del kakor tudi proračune.

Struchel & Jeritsch

Trst, Piazza Nuova

vogal ulica S. Caterina

zbera perila, velnenega blaga, trilža,

preprog, zaves, pletenin in modercev.

Perkal, satni zefir in batisti, Žida.

Čipke, vestila, občivti. — Drobeni predmeti.

Majcen Miloš ..

mizar - Trst - ulica Leo št. 2

RESTAURACIJA

PASSEGGIO SANT' ANDREA št. 36
Točl Izvretne pivo, vino i. vrste. Dobra kuhinja. Velika dvorana in posebna soba za društva. F. Erjavec bivši lastnik gostil. „ALLA STELLA“.

„AGLI ANTICHI CAMPI ELISI“ :: TRST

TRST, ul. Cavana 2
PEKARNA IN SLAŠČIČARNA :: FRAN LAMPE
Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. - Postrežba točna in na dom.

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHISTVA

Spalne in jedilne zobe na izberi. Najnovejši uзорci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

Glavni zastopnik za Trst, Istro in Goriško:

Virgilio Gallico

TRST, via Giulia št. 17. — Telefon 1979.

Mnogo denarja :

zaslužijo oni trgovci in kupovalci, ki kupujejo ceno perilo pri tvrdki

V. BULTAS Nasl. Plzen

Uзорci se pošljajo po poštnem povzetju.

Jrst, Črg Ponterosso št. 7

blizu vodnjaka.

Prodaja porcelana

stekla, ponev iz litega železa, žle in vile, drobnih predmetov in igrač. Krtače in metle iz siame in žime. Glavniki, torbe za nakupovanje, listnice in možljiki, vse po najzmernejših cenah.

KADITE OVOJKE EXCELSIOR

IZDELANE S HIGIJENIČNO ANTIMIKOTIČNO VATO

EXCELSIOR
V ZAVITKIH JE NAJBOLJI
CIGARETNI PAPER
SPECIALNOST
ASALTO

PASSEGGIO SANT' ANDREA št. 36
Točl Izvretne pivo, vino i. vrste. Dobra kuhinja. Velika dvorana in posebna soba za društva. F. Erjavec bivši lastnik gostil. „ALLA STELLA“.

Nova moda za jesensko sezono

Nova moda! Nova barve! Iz. zastoji!

Diagonal
Otoman
Amazon

Trgovina za moderno blago
Trgovski dom v Gorici
Pregrad & Černetič

Homespun
Cybelin
Drap. de dam

Nova moda! Nova barve! Iz. zastoji!

Artistični zavod za izdelovanje
klišejev
po raznih fotomehaničnih sistemih
Visentin & Daris
Trst, ulica S. Nicolò št. 34
TELEFON 21-18

NOVA MESNICA

ško meso, najfineje teleće in janče, kokoši, vampe in osoljeni jezik. — Vse po najzmernejših cenah. — Udati G. Sovrano.

Trst, ulica Belvedere 40
Prodaja se goveje meso
prve vrste, kakor tudi gra-
zinski jezik. — Vse po naj-
zmernejših cenah. — Udati G. Sovrano.

Zasebni dekliški licej

trgovski kurz, gospodinjska ljud-
ska šola Šolski sester v Trstu

Izborna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče, moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopališče, telovadnica. Učni jezik nemški, poleg tega francosko, angleško, italijansko in kurza za slovenščino in hrvaščino. Letna penzija 600 K; šolnina: za licej 160 K, za trgovski kurz 100 K, za gospodinjsko šolo 200 K, za ljudsko šolo 100 K. — S prihodnjim šolskim letom se otvorijo prvi 4 licejalni razredi.

Na zahtevo se določijo prospekti. Na zahtevo se določijo prospekti.

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva

Andrej Jug, Trst

CENE BREZ KONKURENCI. ulica sv. Lucije št. 18 (za dež. sodičem) SVOJI I SVOI!

Schnabl & C° Succ. — Trst

(Inženir G. Franc & J. Kranz)

Urad: ulica Nicolò Machiavelli št. 32.

Skladišča: ulica Gioachino Rossini.

Naslov za brzojavke:
„Universum“ — Trst.

Telefona:
urad: št. 14-09. — Skladišče: št. 61.

Prodajajo po zmernih cenah:

Sesaljke za vino in vodo na transmisijo in na roko. Cevi vsake vrste za napešljavo vode, plina in par. Pipe, guarnicije in tehnični predmeti vsake vrste. Motorji, stroji in kotli na paro. — Priporočajo svoj tehnični urad

za Izdelovanje in oskrbljenje vsakovrstnih strojev za obrt.

Ceniki zastoj.

NOVI DOHODI. V dobroznani prodajalnici oblek

Alla città di Trieste, Trst ul. G. Carducci 40

(prej Torrente)

Velika izbera moških oblek od K 14 do 44, deščikov od K 9 do 28. — Obleke za

otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu in inozemškega blaga za

obleke po meri, ki se izvršujejo v lastni delavnici. Specijaliteta hlač, jop in srajce

za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

,Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Interesantna !! NOVOST !!

Nenavadno presenečenje.

Avtomatično vžigalo

„REGENT“.

Žepno kresilo in istočasno žepna svetilka.

Jako elegantno in praktično. Navadno uporabljane z 1 roko.

Z enim pritiskom ogenj in luč.

Cena z opisom vred: 1 komad K 3.30; 3 komadi K 7.75;

6 komadov K 15.—; 12 komadov K 27.— Postavite prostre polniljave, ako se pošteje danes naprej ali pa po poročju.

ALOIS SCHAUMANN DUNAJ. V. Leitgeb-gasse

... PO POVZETJU STANE 30 STOTINK VEC.

TVRDEKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, l. n.
(zraven Restavracije Cooperativa ex Hacker)

prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v prvem nadstropju

Fratelli Rauber :

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbera potrebščin za čevljarie. — Specijaliteta

potrebščin za sedlarje.

Umetni zobje

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolecine
v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zuscher

TRST
ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

V mirodinici

Mario Ferlin

sv. Mar. Magd. Zgornja št. P. 3
vogal ulice dell' Istria, blizu kol

dobi se VELIKA IZBERA KRAMENIJ, BARV, SIP

ZEBLJEV, PETROLEJA,

Kulinji pršek za pitanje svinj, krav, konj, itd. Iak

Dr. TAKOCZY-ja v Ljubljani. Prodaja na drobno in debele

na vse kraje

s posebnimi zaprtimi vozovi.

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poroštvo

Internacionalno prevažanje in selitva

na vse kraje

s posebnimi zaprtimi vozovi.

Caro & Jellinek

Sedež na Dunaju, v Bu-

dapesti in v Ljubljani.

Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

Aurelio Herbig

Civilni geometri. — Autorizovani
zapriseženec

Trst, ulica Nuova 42, II. nad.

sprejme merjenja, ekskorporacije, instalacije itd.,
splošno vsa geometrična dela,

Pekarni in slaščičarni

BIAGIO MADON, TRST

ul. Ghega št. 7 in ul. Caserma št. 12

sta preskrbljeni s sve im kruhom z-krat

na dan, kakor tudi s slaščicami in sl. kimi

prepečenci prve vrste.

POSTREŽBA NA DOM

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
CENE ZMERNE. •• POČKAI & KÖGL

HOTEL BALKAN

Gospodarski vestnik.

Sporočila o važnejših gospodarskih pojavih zlasti na Balkanu: potem pa: delavski trg (zvišanje ali znižanje producije, blagovne cene, štrajki itd.); veleprodajeta (karteli, trusci, monopolji); socijalna politika (delavsko zavarovanje, brezposelnost itd.); zavarovalstvo; elektrika in vode sile; kovine; stavbeni materiali (kamenje, cement, opeka les itd.); promet na suhem (Železnice, avtomobili itd.) promet na vodi (parobrodi, luke, kanali); promet v zraku (letalni stroji, zrakoplovi itd.); izselništvo; konsum (sladkor, kava, petroloj itd.); nova podjetja itd., itd.

Sestavlja PLUTUS.

Promet na suhem.

Železnice v Ameriki so tako kakor na Angleškem vse v zasebnih rokah. Sveda so si znali tukaj posamičniki na izredno podjeten in celo ženjalen način pravljiti tekem časa cele sistema prog, tako, da je ponekod velika dežela popolnoma gospodarski odvijana od takega „železniškega kralja“. Tako se je zdaj zopet ena velikih prog, Rio Grand Sierra Madres and Pacific Railway, fuzionirala v zeno mogočno družbo Mexican Northwestern Railway Comp.

Da jih ne gre slabo, se razume skoro samoposebi, kdor zna, da se Amerikanec ne peča v stvarjo, ki ne nese lepega dobička. V minulem polletju se doseglo n. pr. ameriške železnice 108 milijonov dolarjev več airovega dobička nego lani v taki dobi.

K temu bi pripomnili: na vsem svetu so najdražje angleške železnice, kajti nikjer ni vse tako sigurno in dobro izdelano, nikjer niso delavci tako dragi, kakor tukaj, pa vendar ni država dodelj še nikoli podpirala železnice, niti ne z denarjem niti ne s tem, da je prevzela garancijo obrestovanja vgradnega kapitala. (Angleški tretji razred se razlikuje od prvega samo v tem, da sedi tukaj na istem prostoru šest, v tretjem razredu pa dvazajst oseb. Sveda ima zato vsak sedež v prvem razredu mesto za dve osebi).

Železnice v Avstriji so skoro vsa brez izjeme v primeru temi velika mizerija. Kako finančilne težkoče, koliko kriz in stoka! Nadalje, kako grdi vozovi, nesnažni in nerodni. Treba bi še samo, da pripeljejo k nam tiste enosadistopne vozove, kjer se nahaja tretji razred na strehi, od vseh strani odprt, kakor vozi na nekaterih francoskih lokalnih železnicah do današnjih dni — med tem celo med Parizom in Versailles! — in ki jih je dal menda napraviti Napoleón III. v svetu hitrejšo mobilizacijo: pa bi imeli vso revčino tega drugače tako lepega prometnega sredstva na enem mestu zbrano! Sicer pa je videl pisatelj teh vrstic podobne vozove pred desetimi leti ponekod na Hrvatskem ozir. Ogrskem. Kdor se je vozil kdaj po Rusku, vidi, da celo tam prekašajo opremo naših železnic!

Železnice v Avstriji so bile prvotno državne, takisto je bila tudi južna železnica zgrajena po državi. Za časa Krimske vojne pa je imela monarhija svoje vojake več mesecov mobilizirane za prazen nič, celo prav nesmiselno, ko ni bilo samo v naprej nejasno, ampak je cesar sam naprej odločno raket, da noben vojak ne pojde preko meje; in ta mobilizacija, h kateri so bili pritegnjeni tudi vojaki iz Italije, je stala državo več sto milijonov kron! In ker ni bilo za to več denarja v državnih kasah, je prodela vlada svoje železnice privatnikom za mnogo manje nego so veljalo njo.

Pod Tasafjevo vlado so pričeli zopet misliti, kako bi dobila država železnice v roke, kakor se je posrečilo malo poprej Pruski in Hesenski na Nemškem. Toda podprtanjeno je ostalo to pot le rudiment. Šele zadnje čase je prišla stvar nekako v tir in danes je pretežen del (6 proti 1) avstrijskih železnic v državnih rokah.

Po nemškem in bavarškem sistemu — vlada je poslala poleg tega svoje uradnike v svetu proučevanja tudi v Italijo — hočejo priskrbiti sedaj avstrijskega. Zelo mnogo se govori in piše o različnih reformah, reorganizacijah — morda preveč, da bi mogli resekaj temeljitega pričakovati.

Sicer ne prezrimo, da je vsek začetek težak in tudi drugod ni šla stvar sama od sebe; toda ravno tako vemo, — zato, ker gledamo na lastne oči — da tripi vse uprava na pomanjkanju potrebnega izkušenega enotnega vodstva. Wittek se je v stvar nekako vživel in se je za vprašanje tudi nekako znanstveno brigal; tako je bil n. pr. z nekaterimi nemškimi strokovnjaki profesorji v tako intimnih odušajih; Derschatta je bil grški advokat in preden je postal železniški minister ni poznal drugega nego nekaj lokalnih železnic na Štajarskem; sedanji železniški minister ravno teko ni strokovnjak na tem polju, kjer je treba gotovo najpoprej temeljite znanstvene naobrazbe.

Ako se vprašamo še po drugih vročih, vidimo, da so v pretežni večini samo vpraša-

nja oseb — kakor so bila pač tudi na Nemškem. Toda prišli so tam prav kmalu do subega; zato, ker so delali praktiki v smislu svojih teoretičnih profesarjev in tega začlobog v Avstriji do danes ni.

Avtomobil prodira zmagovalno na vsej črti. Francija je bila pač med prvimi evropskimi državami, kjer se je avtomobilizem najprej razvil in kjer tudi še danes upravlja vse. Pariška počita je uvedla avtomobil že pred bliži petnajstimi leti in še danes vozijo po Parizu tisti znani, temnoredci avtomobili. Dunajska počita ga je pričela n. pr. uvajati še pred dve leti. Letos si je Črna gora za razne poštne zvezne narodila v Avstriji nekaj avtomobilov, ki so zaradi tam običnih strel in posebej konstruirani.

Kakor splošno prometno sredstvo je v Evropi najbolj vporabljen avtomobil na Angleškem in tukaj predvsem v Londonu, kjer nimajo, kakor utegne biti znano, takšno običajnih električnih cestnih železnic kakor kontinentalna večja mesta, ampak opravlja omnibus cestni prečni promet. Tukaj so avtomobili vijajno prodri in izpodrinili skoraj že dočela konjako dinamično silo. Ob slabem vremenu, tako dežju ali snegu, je izkazal avtomobil še posebno svoje vrline.

Pred par leti so uvedli prvi javni avtomobil tudi na Slovenskem in sicer predvsem v poštne zvezne na deželi. Nobenega vremeni, kako daleč nadkriljuje avtomobil konjko poštno zvezo in sicer v vsakem oziru, predvsem pa glede hitrosti prometa, kar je v današnjem gospodarskem in javnem življenju vedno bolj neprecenljive vrednosti.

Kjer posamičnik ne zmora vseh strščkov, ali kjer je treba nabaviti premnogo avtomobilov, se osnuje navadno posebna družba. Zopet so bili Angleži na tem polju učitelji ostalim s svojo „Ltd“ t. j. limited kar pomenja „omejeno“. Preko Nemčije so našle take „družbe z omejeno zavezo“ tudi pot v Avstrijo in sicer leta 1907.

Na podlagi tako družbe se je osnovala sedaj na Dunaju avstrijska avtomobilsko-fikarska družba z osnovno glavnico 667.000 kron. Ob količki racionalnem gospodarstvu se podjetje sigurno obnese.

Ena drugih modernih prikazij, ki je neizmernega pomena posebno v gospodarskem življenju, je telefon. Tudi tukaj so bili Angleži učitelji ostalim Evropejem. Leta 1860 je privata družba Universal Private Telegraph Company speljala prve zice v hiši londonskih privatnikov. Telefon je danes tako na Angleškem kakor v Ameriki v rokah zasebnih družeb in med temi so si nekatere osvojile popoln monopol v svoji deželi; tako v Združenih državah slovita Bell Telephone Company.

Na Francoskem je bil izprva telefon istotako v rokah zasebnikov in šele 1890 je bila stvar podprtanjena. Na Nemškem je našla prvi telefon država in tako tudi v Avstriji.

Kdor pa pozna Avstrijo in Nemčijo iz lastne izkušnje, viši, v kako večji meri je razvit telefon na Nemškem. Vsaka količka boljša gostilna celo na kmehu ima svoj telefon. Kaj se to pravi v gospodarskem življenju, umije prav samo tisti, ki se bavi s tem vprašanjem nekoliko intenzivneje.

Sedaj si uvedejo svoj telefon celo Kitajci, ta najkonsermativnejši narod na svetu, ki se je obdal svoj čas celo zidom zato, da bi noben stvar od zunaj ne prodrla v kitajsko idilično, patrijarhalno življenje. Angleška družba Western Electric Company je dobila nalog, da napelje v hišo Pekinga telefon.

To dejstvo utegne morda tudi marikoga na Slovenskem ganiti.

Promet v zraku.

Zrakoplovba je danes še vedno vzljudna močnoščetnim krasnim vaperom v stadiju poskusov in eksperimentiranja. Važnost tega novega prometnega sredstva pa je tako velika, da se ni čuditi, ako je vzljud vsej nepopolnosti skušajo pesebno podjetni kapitalisti izkoristiti v plodonosne namene. Na Nemškem je že več nego leto dni, kar se je osnovala velika zrakoplovna prometna družba, ki stoji v ozki zvezi z Zeppelinom. V tem oziru so nameči Nemci danes res že tako daleč, da do redne zrakoplovne zvezre med velikimi centri ne manjka več dosti, kajti cesar je bilo najprej treba, velikih shramb in čakanic za balone, so že precej zgradili oziroma gradijo pravkar. In tako je prav v kratkem pričakovati, da bo poslovata tako zrakoplovna zvezra vsej med mestami: Monako, Frankobrod, Metz, Kolin in Berolin.

Na Francoskem se je pod vodstvom znamenitega izumilca letalnih strojev, Wright, osnovala delniška družba, ki hoče izdelovati tako letalne stroje v večjem obsegu; takisto poročajo sedaj iz New-Yorka, kjer se je

osnovala zračno-transportna delniška družba, New York Aerial Manufacturing Navigation Comp., z osnovno glavnico 1 $\frac{1}{4}$ milijona kron.

Japonci, ki so že v vojni z Rusi zelo spremno izrabljali svoje vodljive balone — omenjam samo japonskega inženirja Yamada, ki je s svojimi uspehi v Mandžuriji vabujal tudi v Evropo pozornost — nočejo zaostajati za beločozi. Sedaj poštejo na Nemško posebno komisijo, ki naj proučava najnovejša napredke, ki jih gototo takoj uporabijo za se, kakor so Japonci uporabili v posnemanju oskih izumov in naprav.

Tvrdka A. TOSORATTI

TRST, ulica Malcanton št. 6
in podružnica Piazza Gianbattista Vico št. 2
po tako zmernih cenah

zefir angleških in naročnih tovorn.

Vsakovrstni perkal, zgotovljeno perilo in tkanina. Zavese, preproge, trliž, volna in žima za pernice, kakor tudi drobne predmete.

oooooooooooooooooooo**F. Hörmann, Trst**

ulica Giosue Carducci 20, Trst

Velika zalogal steklenih šip ter navadnih in dvojnih zrcal. Krisali vsake velikosti. Specjaliteta: stekleni ventilatorji. Posode za ribe. Zalogal okvirje. Sprejme vsakovrstne poprave, prevlajenja s steklom, verande itd.

Zalagatelj stebrov podjetnikov**oooooooooooooooooooo****Prodajalica Vincenc-a Pibrouz**

Trst, ulica Poste nuove št. 3, Trst

VELIKA IZBERA HIŠNIH IN KUHNIJSKIH POTREBŠČIN.

Specjaliteta: posode iz aluminija. - Velika izbera predmetov, pripravnih za darove. □ □ □ Ledenice, kopanje itd. po jako zmernih cenah

Oglase treba nasloviti na Inseratni oddelek „Edinstvo“

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivjanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“, itd. itd.

Grossol

Asfaltirani kartoni, izolatori kartoni, lesni cement, karbolinej, karbočna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolza olja, mast za stroje, mast za vozove, priznane in najbolje znamake (registrirane) mast za vagona, mast-vaselina za kože, mast za orodje, večilo za čevlje in Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

za sedaj priznane kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki obravnja sve in stare plasti na asfaltičnih kartonih, skrilke plesčah in vsakovrstnem kamnarju.

Prva narod. velika trgovina

na Goriškem in Primorskem

(Pred 25 leti poznana od Predila do Reke)

Rojaki
Pozor!

V skladilu (skladu) ima vsako vrsto šivalnih strojev za šivlje, krajace, četrjace in domače rabe - Stroji so rabljivi tudi za umetno vezanje. - V zalogi imam tudi šivalna stroje z svetovo znano znamko „PEAFF“, kateri ne pravljajo pri šivanju nikakoga ropota. - Na izbor imam najšejne in trpežne dvokolesa „Regent“, „Helical-Premier“, „Alfa“, „Bover“ in „Metor“. Najnižja cena je Kron 108, s prostim tekonom Kron 20 več. Za prodano šivalno stroj dvokolesa jamčim po dogovoru! - Plačeli za dvokolesa od K 6 naprej. - Lastna na mojem opremljeni delavnici za poprave šivalnih strojev in kolies. - Glavni zastop kmetijskih strojev, kakor slavne in stiskalne za grozdje in raznih predmetov, prve slov. tovarne K. & R. Ježek, Blansko.

Ravnokar je izšel nov slovenski cenik. Konkurenco je splet izključena!

Opozorjam ob tej priliki slavno občinstvo, da pravila pred nakupom po ceniku pri starji tvrdki počteni zanesljivi (agent) posredovalci se sprejmejo v službo.

Josip Dekleva v Gorici, via Municipio št. 1.

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK**Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17**

od 9—1, 3—6

od 9—1, 3—6

Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah.

UMETNI ZOBI v zlatu, kavčku z ozobno ploščico ali brez nje po ameriškem sistemu in po lastni patentirani metodi. Krone na zobe iz zlata ali aluminija. Izdiranje zobov brez vsake bolečine. Reguliranje slabozrastih zobov.

12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berlinu, Lucernu in New-Yorku.

Zelegnato Kina-Vino Serravalle**za bolehne in rekonevalente**

Provzoča volje do jedi, utruje želodec in ojačuje tudi organizem

Praporčeno od najslotečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.

Odlikanovo z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi spričevali.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravalle - Trst**Živnostenská banka pro Čechy a Moravu -- (Obraťna banka za Česko in Moravsko)**

Ustanoveno leto 1868.

Menjalnica: Via Nuova št. 29.

Podružnica v Trstu.

Bančni prostori: Via S. Nicolò 30

Sprejema zavarovanja človeškega živjenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Mirodilnica
Anton Ursich

Barriera vecchia št. 14

ZALOGA

barv, čopičev, povlak in mazil za pade, izrezov za slikarje (štampov), zamaškov in dišav.

V novi prodajalnici
Elvira Laurincich

Trst, Via Nuova št. 49, Trst
dobi se velika izbera

lenčevin in kuhinjskih potrebščin
iz najboljših toyarn

PO JAKO ZMERNIH CENAH.

Podpisani naznanja slav. občinstvu, da
je odprl v Trstu, ul. Domen. Rossetti 35

Pekarno-slaščičarno
s prodajo moke

prvih ogrskih mlinov, kakor tudi vina in
finih tuzemskih in inozemskih likerjev,
ter raznovrstnih sladčic.

Postrežba na dom.
JAKOB JELEN - TRST.

V dobroznaní žganjarni

FERDINAND PEČENKO

v ulici Miramar št. 1

dobjo se vedno

pristne pijače I. vrste, kakor n. pr.
žganje, slivovec in brinjevec

kakor tudi mrzle pijače

frambois, tamarindi in šemade

UUUUUUUUUUUUUUUUUUU

Točne ure prodaja
Emilio Müller

najuglednejša in najstarejša pro-
djajalnica ur v TRSTU
via Ponterosso, vogl Nueva 8

VELIKA IZBERA
veržič, zlatih in srebr-
nih ur, kakor tudi
stenskih ur vsake vrste

Ustanovljena leta prejdelja 1850.

Velika izbera oblek za moške in otroke
SPECIALITETA:

Površniki, paletot, jopiči, hlače in kostumi.

Ignaz Potocnjig - Trst

ulica Riborgo — Vogal ulice Beccherie.

IZBERA OVRATNIC.

Dežniki za gospode in gospe.

Velika izbera

Blaga za možke obleke.

Izvršujejo se narečila po meri in po zmernih cenah.

MIRODILNICA ::
E. Cocianich

Trst, ulica Ugo Foscolo
Filialka: ulica dell' Industria št. 668

TELEFON 19-6

Zaloga kraljonske, em-izdelanih
barv, posebna orčna za čiščenje poda.

PRODAJA NA DROBNO IN DEBELO.

„SLAVIJA“

oooo vzajemno zavarovalna banka v PRAGI oooo
Rez. fondi: 44,437.036.01 K. Izplačane odškod. in kapitalje 98,323.486.35
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z veskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje Generalni zastop v Ljubljani čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši.

GOSPODINSKE ULICE št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobčka izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Pekarna in slaščičarna

Benedikt · Suban

TRST, ulica Donato Bradamante 11
je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter veliko izbera vsakovrstne moke najbolje vrste. — Svež kruh 3-krat na dan. — POSTREŽBA NA DOM.

Veliki moderni ...
: Kinematograf **MINERVA**
ulica Media 40

Edini v Trstu za priplačne vsporeda. — Največja nepremičnost.
I. prostori 20 stotink; II. prostori 10 stotink

Vsi Slovenci v slovensko trgovino!
V. Dobauschek, Trst
ulica Giosuè Carducci II

BERITE VSI! IZREDNA PRILIKA!

Ker je poletna sezona skoraj končana, in da napravim prostor za novo blago za jesensko in zimsko sezono, prodam vse blago, ki se nahaja v skladu po jako znizanih cenah.

Obleke za moške od K 14. — naprej Obleke za otroke od K 2.40 naprej
Obleke za dečke od K 12. — naprej Obleke za moške od K 2.80 naprej

Vrh tega vsakovrstne srajce, spodnje blage, plotonine, ovratniki, zapestniki itd.

Črni klobuki od Kron 2.20 naprej

Lastni izdelek! — 10.000 parov delavskih hlač po K 2.20. — Lastna krojča nica.

Izgotovljajo se obleke po meri. — Govori se slovensko.

Trgov.-obrtna zadruga v Trstu

via S. Francesco d' Assisi 2, l. n.

kjer je bila prej „Trž. posojil. in hranilnica“.

Poštno-hranilnični račun 74679. TELEFON 16-04

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in jih obrestuje

4 1/2 0

Sprejema tudi vloge po 1 K na teden, tako, da se po 260 tednih dobi Kron 300 —

Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov in jih realizuje ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsakih K 100, tako, da se posojilo odplača v petih. — Deleži so po K 20 in po K 2

Nadaljnja posojila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: ob delavnikih od 9. do 12. dop. in od 3. do 5. pop.

TRGOVSKO-OBRTNATA ZADRUGA registrirana zadruga z neomejenim jamstvom.

Zobni ambulatorij

HANS-a SCHMIDT

prej sodruga

Dr. A. Mitták-a

ulica della Zonta 7, I. nadstropje.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

Piazza della Caserma št. 2, I. n.

v lastni hiši (Vhod po glavnih stopnicah) Telefon 952

Ima na razpolago jekleno varnostno celico

in je varna proti vlotu in proti požaru, v kateri so shramble, ki se oddajejo strankam v najem ki sicer

za celo leto kron 30 za četrt leta kron 12

za pol leta „ 20 za en mesec „ 6

Shramble so 24 centimetrov visoke, 21 centimetrov široke, 48 centimetrov globoke. — Shramble ne more nikde drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kajih ni treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katere se priporoča posebno staršem, da na ta najnovješji in najuspešnejši način navajajo štediti svojo deco

Nadaljna pojasnila daje zavod ob navadnih urah.

Prodajalnica usnja :

Trst, ul. Molino a Vento 7.

Bogata izbera telečjih barvanih kož, izbornega kozjega usnja in francoske teletine kakor tudi tu- in inozemske krvninske cenah, da se ni batil konkurenca.

Gotov, da me si občinstvo počasti, bilježim danani AGOSTINO di LIBERTI.

Po neverjetno visokih cenah

se večkrat kupuje blago za moške in ženske oblike. Temu se lahko izognete, ako naročite blago direktno pri tovarnici. Zahtevate tedaj brezplačno pošiljanje moje

zbirke jesenskih in zimskih uzorcev

Imam v zalogi samo najboljše blago zadnjih novosti.

Franz Schmidt, Jägerndorf 103

Austrijska Šlezija.

Brz.: ZADRUGA - Trst

Telef. št. 1631 interurban

Žage v Seteski (Bečej)

Letna producija

= K 1.000.000 =

Mizarska zadruga v Solkanu

Osrednje ravnateljstvo.

ZALOGE :

REKA, Via Pile 2

SPLIT, Banjevci obali

Tel. : 1631 interurban

Brz.: ZADRUGA - Trst

Telef. št. 1631 interurban

Žage v Seteski (Bečej)

Letna producija

= K 1.000.000 =

Tevarne in delavnice pa-
hičtva in stavbenih
izdelkov v SOLKANU pri
Gericu.

Zlasti železnički tir:
Grica, držkoled, Selkan

ZALOGE :

SOLKAN,

TRST, via Caserma 4

Cattolini & Conti

TRST, ulica Nuova 45 I. nad.

Trgov. in obrt. komisije v kupoprodaji zemljish, ne-premičnini, gostilni, pivovarni, vinočrtev, žganjarev in vsake male obrtnje, kakor tudi najmodajti javnih lekakov, dvorcev, stanovanj, skladišč in hlevov.

Zastopstvo tu in inozemskih tvrdk.

Globin

Zastopnik Alberto Tedeschi, Corso 2

FILIP IVANISEVIĆ

zaloga dalmatinskega vina

Istnji pridelek v Jesenicih pri Omčah
v ulici Valdriča št. 17 (Telefon 1405)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalj.
priporoča slav. občinstvo svoje gostilne „All'Adria“
ali Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati“, ulice
Endreške št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste.

V dobro znani pekarni

Ulica Solitario št. 25.

(vogal trga mestne bolnišnice)
dobi se večkrat na dan vsake vrste svežega kruha,
raznih vsakvrstnih sladčic in bogato zalogo

likerjev.

Dostavlja se kruh tudi na dom.

Za obilec obisk se priporoča udani

August Purkert

O. Rossit

TRST, Ulica Nuova št. 5.

ZALOGA

MANUFAKTURNEGA BLAGA S PRODAJO NA
DROBNO IN DEEDELJOkakor tudi platna, perila, fuštanja, lawn-
tennis, robcev, pletenin itd.

Cene da se ni bati konkurenca.

Pošiljatve na deželo.

Uzorci zastonj in poštne proste.

**Dragoceno knjigo po-
polnoma zastonj**

To zanimivo knjigo, ki je pisana v obširni razpravi in poljudnem lokoču umiljivem jeziku pošljemo vsakomur brezplačno! — in brez vsake obveznosti.

Electro-terapevtična ordinacija

Dunaj I., Schwangasse št. 1 podnad. odd. 83.

Coupon za brezplačno knjigo

Sl. 12/IX/09.

Electro-terapevtična ordinacija

Dunaj I., Schwangasse št. 1 mezzanine odd. 83.

Prosim, pošljite mi knjigo: „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ v zaprtem kuvertu brezplačno in poštne proste.

Ime _____

Naslov _____

& Sredstvo za barvanje las

„Effektor“

od E. ZLISK, zakonito zavarovano (brez skruba) odlikovane zlate kolajne, lastne krizome in častne diplome DUNAJ, PARIZ, LONDON, ja za zdravje zajamčeno nedokajljive, barva trajajo osivele in ruščikaste lasne in brado, obrvi — ne da bi izgubile barvo pri umivanju oziroma v topli kopeli — črna temno-kostenjavo, svetlo-plavkasto in temno-plavkasto. Veliki karton 2 gl., za poskušanje 1 gl. poštal omot 15 kr.

E. Link frizer, kosmetik in specijalist za barvanje las.

DUNAJ, I., Spiegelgasse 19 (vis-à-vis Doroteum)
Barvanje las v posebnem kabinetu za gospode in gospa. Električni aparat najnov. sistema

Zobni ambulatorij, nasledn.

Dr. Max Brilliant-asprejema od 9. do 1. predp.
in od 2. do 6. popol.

Trst, ulica Acquedotto št. 13.

IVAN KRŽE

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebitčin od lesa in pletenin. Škafov, brent, čebrov in kad, sodečkov, lopat, rešet, sisi in vsakovrstnih košev, jerbassov in metel ter mnogo drugih v stroku spadajo. **Priporoča** svojo trgoči predmetov.

vino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje emsila, kosteria ali cinka, nadalje posamanterje, kletke itd.

— Za gostilnicarje pipe, kroglice, zemljeno in stekleno posodo za vino.

Odlikov. tovarna glasovirjev

E. WARBINEK

Trst - Piazza Carlo Goldoni 12

(vogal Corso - Via Nuova)

Specijaliteta pianinov — glasovirjev
svetovnih tvrdk STEINWEY in JONS
v New-Yorku, SCHWEIGHOFER itd.

Elek pianini, orkestr, harmoniji

Izposuje. — Menjuje. — Daja na obroke.

Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

Zastonj in poštne proste

pošiljem na zahtevo vsakemu poslužniku.

gramofona

ali onim, ki si žele istega nabaviti, moj ilustrirani cenik, kakor tudi najnovejši ukusno izdelani, s portretimi naših najpriljubnejših umetnikov previdesi popis plošč, najbolje uspehl hrvatskih, slovenskih, srbskih, bosanskih, turških kakor tudi internacionalnih komadov.

Najboljši nabavni vir za plošče in gramofone, ker se ne omejujem samo na en izdelek, ampak imam v zalogi več prvočasnih izdelkov.

■ Prodaja po najnižjih tovarniških cenah.
■ Staro plošče zamenjavam.
■ Zalogaj perez, membran, igel i. t. d.

■ Lastna delalnica za poprave.

M. DRUCKER.

Illea 39. — ZAGREB. — Illea 39.

Angelo Cantoni, ulica Rojano št. 2

(hiša Tuzzi) bogato založena

prodajalnica manufaktur. blaga

in drobnih predmetov z bogato izberi blaga za pomladn. sezono

Velika izbera: perila, srajc, ovratnikov, ovratnic
in nogovic po najzmernejših cenah.

Svoji k Svojim!

Prodajalnica manifakturnega blaga

Brosch & Laurencich

ulica Nuova št. 40 (vogal ulice S. Giovanni)

Za jesensko sezono

Fuštanj vellur in satino, lawn-tennis, volneni blago za ženske obleke, volneni šali raznih barv, pletenine, nogovice itd. Velika izbera zgrinjal: blaga in čipk, vitrages, posteljno perilo, bela in barvana pogrinjala. Volnene in prešite obleje, lastnega izdelka. Zaloga perila in trliža prvih tovara in vseh potrebščin drobnih predmetov.

Cene, da si ni bati konkurenca

Blago, ki ne ugeja, se zemenja.

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Od sobote II. do torka 14. septembra 1900:

Skozi otok Ceylon, po resnici (v barvah). — Otročja zvestoba, novost drama. — Razbojniki Madrin drama. — Cretinetti zopet na odu. Takrat se ne smejo. Vsako soboto nov veleinteresantan vspored.

Prvi sedeži 40 st., II. 20 stot. — Otroci in vojaki 10 stot.

P. n. odjemalcem!

Naznanjam, da odprem danes 15. septembra t. l.

: lokal v ulici Malcanton št. 18 :

pod mojim osebnim vodstvom, kjer bom prodajal vse specijalitete in najfinje vrste. — V nadi, da bom v obilem številu počaščen

beležim udani

Giorgio Hutter.Za one, ki stanujejo v bližini
— kolodvora južne železnice. —

Včeraj se je odprla v ulici Benvenuto Cellini (vogal ulice Carlo Ghega)

nova mesnica E. Concillia

kjer najde P. N. občinstvo najboljše vrste volovskega mesa, tolminske teletine, janjska, pollards znane tvrdke SIMON JANIK v Graden, osoljenih in okajenih jezikov in raznovrstno divjadi. Postrežba na dom. — CENE ZMERNE Specijaliteta: Graško meso.

V tej mesnici posvečalo se bo posebno pažnjo higijeni.

Naznanilo

gg. zidarskim mojstrom, podjetnikom, inženjerjem in lastnikom poslopij!!!

Lovrenc Rabitsch & Cie - Trst

avtorizovani tesarski mojster

ulica Giovanni Boccaccio št. 7, I. nad.

se priporoča za vsa tesarska dela, kakor n. pr.: zameno starih streh, zgradbo novih streh, leseni lop, vrtnih chalets, verand, pôda, dekorativnih stropov itd.

Načrti in proračuni se izvršijo vsakemu na željo.

Rabite za streho vaših hiš**ETERNIT**

ŠKRIL.

ETERNIT - TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK LINZ VOCLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPEŠTA, NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo in zalog: V. JANAH in drug., Trst, Via Sanità 25

Društvene vesti.

Glasbeno društvo „Trst“ sodeluje danes v popludne na veselici pevskega društva „Ilija“ pri Sv. Jakobu in sicer s tamburaškim zborom.

Spremljevali se bodoča pesmi: „Na tujih tleh“ in „Hrastka davorija“.

Cle re pozivljamo, da se polnoštevno uveljavi te večelce. Odbor.

Zaklad. Št. Jakobška Čitalnica uporoziti, kater je objavljen prihodno nedeljo 19. t. t. najnovejšo nar. igro v dvorani „Narodna“ pri sv. Ivanu. Po predstavi se vrži ples.

Veselica v Lonjerju. Danes popoludne torej v Lonjer! Do Boschetta s tramvajem, s potem pol urice priazne poti. Po 3. urbi pred gostilno „Konsumnega društva“ v sprejem za društva in goste. — Na sviadeje!

Pevski zbor bratovčine sv. Cir. in Met. pri sv. Jakobu uljudno vabi svoje stare in nove pevce, da se redno vdeležujejo pevskih vaj, ki so vsako sredo in petek od 8—10 ure zvez.

Ob enem se naznana slavnemu občinstvu, da zbor priredi dne 3. oktobra svojo veselico v „Naročnu domu“ v Barkovljah. — Toliko na znanje tudi drugim bratskim društvom. — Vspremajo se tudi nove pevske moči.

Članom „Delalskega podp. društva“ se naznana, da se bode vršili izvredni obči zbor dne 3. oktobra t. l. ne pa kakor je bilo pravljeno javljeno dne 19. septembra t. l. Kraj, in dnevni red se prijavi kasneje.

Vojkoško veteransko društvo za Trst in okolico priredi v nedeljo dne 12. septembra t. l. ob 1. uri popoludne društveno strelijanje v tarčo na c. in kr. vojaškem streljišču v Bezovici. Vseskemu je na svobod, ali edide poljubno v Bazovico, ali pa ob 11. uri skupno od društvene pisarne. Gostji dobro deli!

Nar. delav. organizacija.

Vabijo se tovariši naj se udeležijo današnjih veselic „Adrije“ v Barkovljah, „Ilij“ pri Sv. Jakobu in „Zastave“ v Lonjerju.

Jutri, ponedeljek, dne 13. t. m. ob 8. uri zvezar se vrši:

1. sestanek pripravjalnega odbora za Rojan v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojanu pri cerkvi.

2. sestanek pripravjalnega okraja za Sv. Jakobsko okraj v prostorih pev. dr. „Ilij“ ulica Montecchi št. 15, I.

Jutri v ponedeljek točno ob 7. uri zv. na združeni odbor delavcev iz proste luke in upor sestank, na katerem se bode razpravljalo o zelo važnih vprašanjih in na katerega so tovariši odborniki napršeni da se polstevilno udeležijo sestanka.

Darovi.

Dramski igralci hrv. gledališča iz Zagreba darovali so K 7.20 od predstave v Bazovici za moško podr. sv. Cirila in Metoda. Denar hrani uprava.

V „Edinosti“ št. 245 dne 1. septembra t. l. izkazan dar K 6 in K 2.62 za družbo sv. Cirila in Metoda nabran „Pri Franzu“ je menda pomotoma objavljen; zato prosi uredništvo „Edinosti“ onega, ki je dotično notico izročil listu, naj pride v naše uredništvo; ravno tako je naprošen tudi g. Romeo Sancin iz Škodra, da bi prisel v naše uredništvo. — Nadalje je naprošen g. M., ki je izročil K 5 mesto brzojavke na Jesenice (Edinost“ 12. avgusta št. 225), naj pride v uredništvo rdi potrebuenga pojasnila.

Književnost in umetnost

Moč uniforme, burka s petjem, vglasbil g. H. O. Vogršč. To svojo burko je g. Jakob Stoka izdal sedaj v tisku. Knjižnica je kaj lečno opremljena na zunaj, a po vsebinu je ta igra najpripravnejša za naše občinstvo, ki se boče res zabavati. Ker je jezik čist in gladek in je gospod Stoka prvotni rokopis spremenil, oziroma spopolnil po izkustvu na primjieri, pričerno gledališko-tehnični strani, moremo sedaj to njegovo zadnje delo načrtovati priporočati, ter omenjamemo pri tem, da imamo pred seboj pismo nekega znanega slovenskega književnika ki se naročnost laskavo izraža o delu gosp. Stoke.

Uverjeni smo torej, da istotako, ali pa še bolj, nego so ugasjali „Triji tički“ in „Ne klici vraga“, ki so ju že neštevilokrat vprimorili širok po deželi, bo dobro došla povsodi tudi „Moč uniforme“.

Dobiva se po 80 stot. po vseh knjigarnah in pri pisatelju samem; a glavno zalogi ima Gojenčeva knjižarna v Trstu, ul. Valdštrc.

Vesti iz Goriške.

Mednarodni kongres za stanovanja na Dunaju. — Stalni odbor „mednarodnih kongresov za stanovanja“ v Bruselju je sklenil f. bruvlarja meseca 1908., da se ima vršiti IX. mednarodni kongres v drugi polovici maja meseca 1910. na Dunaju in je naročil av-

strijskim odborovim členom, naj pripravijo vse potrebno. V to svrbo se je ustanovil na Dunaju na osrednjem mestu za preured tev stanovanj začasnji odbor, ki je sporazumno s stalnim odborom določil za kongres slednji dnevi.

1. Do kakšnih zaključkov so dovedle do sedanja izkušnje glede na „občinsko politiko v stanovanjih“, in na kak način je rešiti dotedne naloge?

2. Kako je organizovati „kredit“ za obči koristen stavbeni napredki?

3. Majhna hiša ali hiša za dajanje v najem?

4. Kakšni ukrepi se nasvetujejo, da se zožajo troški za zgradbo majnih stanovanj?

Razven tega se bo moralno predložiti skupno poročilo o napredku glede na stanovanja v zadnjih 5 letih v raznih državah.

Pogajanja, da bi se dobili poročevalci za posamezna vprašanja, so se že uvelia. Odbor se nadeja, da bo na kongresu obilo udeležbe, zlasti iz Belgije, Nemčije, Anglije, Francije, Italije, Holandske, Ograke in in Združenih držav severne Amerike.

Obljubilo se je tudi, da se v kratkem ustanovi avstrijski organizatorični odbor, ki bodo v njem zastopani tisti krogci, ki so pripravljeni pri tem vprašanju; vselega tega je pripravljalni odbor povabil deželnini odbor, naj odredi svojega zastopnika v pripravljalni odbor.

Deželni odbor je ninenja, da bi moralo pridružiti iniciativi kongresnega odbora zavod za pospeševanje obrti, v čigar akcijskem programu je sprejeti tudi pospeševanje zgradbe stanovanj in delavnic, odgovarjajočih higije ničnem in socialnem zahtevam. Iz tega razloga je odpostal deželni odbor prejeto povabilo zavodu za pospeševanje obrti z opazko, da bi bilo njegovo sodelovanje pri organizatoričnem odboru dunajskem kar največ uspešno, ako bi imel vedno na razpolago po c. kr. ministerstvu za javna dela delegiranega inženirja, ki bi naj rešil velevažna vprašanja deželinskih stanovanj v naši deželi.

Telovadno in pevko veselico priredi dne 12. t. m. ob 12. in pol uri popol. društvo „Zvezda“ v Sovodnjah tik rubijskega mosta. Na vaperodje je peškoja s tremi dobitki, telovadba, akrobatični nastop, ki se ga udeležita g. Nanut, učitelj telovadbe in g. Levček iz Grada, ki si je na lanskem telovadni tekmi avstrijskih telovadcev v Solnogradu pridobil prvo zlato darilo; dalje se bo vršila rokoborba, na kateri si bosta stala nasproti učitelj telovadbe g. L. Natut, ki je leta 1907 v Gradcu premagal svetovnega rokoborca Rajčevića iz Trsta in si pridobil s tem veliko zlato svinčino, in pa g. Lenček, ki je ob tej prilikti dobil četrtto darilo. Društvo nasradi zmagovalca s 100 kronami.

Nadalje se bodo proizvajale krasne skupine, nastopajo trije izvezbani pevki zbori, bo svirala godba in se bo vršil ples. Iz kretka: udeležencem je zagotovljeno obilo krasnega užitka.

x Nezdoda. Ivan Klanjšček iz Ravnic je padel, ko je hotel leči, iz senika in si je zlomil desno roko. Na njegovo vpitje so prikelki sosedje, ki so ga pravili v bolnišnico.

x Radi uredne nezvestobe je moral odgovarjati pred sodnikom 31-letni Josip Praznik. Uslužben je bil na postaji drž. železnic v Prvadi. Tam je bil zase pridržal dva zaneska po K 130. Dobil je 4 meseca ječe.

x Kolonski shod sklicuje „Kmečka stranka“ za nedeljo 12. t. m. v zapadnih Brdih v Gabrijah v prostorih Valentina Klavora.

x V Dornbergu so ustanovili vinarsko in gospodarsko zadrugo.

Lahi protestujejo proti eventuelni premestitvi slovenskega učiteljišča iz Kopra v Gorico. V četrtek je bilo par laških prenapetežev pri županu v tej zadevi, ki je takoj brzojavil ministru pred. edniku in načelnemu ministru, naj se nameravata premestitev zavista, (glej včerajšnjo našo tozadovno notico! Op. ured.) ker da sicer se je bat, da se vse mesto upre! Tu se vidi, kaki pajaci so ti naši Lah! K. r. se je zganilo par kričačev, brzojavila župan: provcherebbe una generale sollevazione della cittadinanza!

To je le v fantaziji župana Bombiča; laški meščani bi se za par slovenskih dijakov sploh ne brigali in še veseli bi bili, če bi prišlo v mesto kaj več ljudi, ki bi puščali tu in tam kaj denarja. Laški Bombiči in Pišnvičči so nahajali celo „Zvezdo laških učiteljev“, ki pride v nedeljo v Gorico pretestirat. Vsa stvar je le komedija, in stavimo, da porečajo laški liberalci, da je krv Faiduti, da pride učiteljišče v Gorico! To so čisto navadni voljni manevri, in upamo, da bo tudi vladu to umetno kričanje presojala s tega stališča.

Podpisani naznani slavnemu občinstvu, da je kupil dobroznamo gostilno „Pri Detelji“ (Al Trifoglio) ulica Belvedere št. 7 kjer toči najizvrstnejša órna in bela dalmat. vina, italški refosk, belo vrapako in vedno sveže pivo. — Postreže tudi ob vsaki uri z mrzlimi in gorkimi jedili. Postreža točna. Cene zmerne. — Za obilen obisk se priporoča udani Anton Vidaković.

Dr. Fran Korsane

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu v ulici San Nicolò štev. 9

(nad Jadranško banco)

Spredna od 12. do 1. in od 5. in po 6. in po poč.

Važno naznanilo.

Edgover na vsako važno vprašanje, posebno v službaj bolezni, vendar vse do, ki pašje šest kron v pripravljenem pismu ali po poštni nakazici profesorju PIETRO

D'AMICO, ulica Solferino

13, Bologna.

Objava.

Valed stalne preselitev na jug se prodaja

lepa enonadstropna

Vila

v prijaznem zdraviliškem kraju spodnje Štajerske 2 minute od kolodvora, pod zelo ugodnimi pogoji.

V vilji se nahaja 12 večjih opremljenih sob,

2 kuhinj, velika klet (pripravna za vinsko trgovino)

dalje lepi lepotični, senčni, sadni in zelenjadi vrt, izvirna voda na dveh krajih. — Vsako natančnejše pojasnilo pri lastniku Alojzij Krasjo, Vila Ča-

rola, Laški trg, Spodnje Štajersko.

Načelstvo

Gospodar. in konsum. društva v Lokvi.

Cement - Portland

■,SALONA“ ■

Družbe „SPALATO“

Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vagon.

Izklujučni zastopnik

Leopold Feiner, Trst

:: Pisarna :: Zaloge Cementa

ul. Carradori 16 Riva Grumula 2

Telefon 605. Telefon 23-30

Angelini & Bernadon

TRST, ulica San Nicolò 13

Uvoz in izvoz

orožja in streliva

Na željo se pošljejo ceniki

zastonji in poštnine prosto.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani. Podružnici v Spljetu in Celovcu.

Delniška glavnica K 3.000.000.

Rezervni zaklad K 300.000.

obavlja najkulantnejše vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod

jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. - Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi

Safe deposits.

Menzalnica je odprta neprekiniteno od 8. ure zjut. do 7. ure zvez.

4 %

Safe deposits.

bo danes in naslednje dni:

1) Cvetlični korzo v Rimu, absolutna novost. — 2) Po poti

sreče, drama. — 3) Zbogom samiščvo, komično.

V novem kinematografu

,

x Padel z vlaka 36-letni Ivan Kavčič, delavec na drž. kolodvoru pri sv. Luciji in si pri tem zlomil levo roko.

Semenj za živino. — Na včerajšnjem semnu v Gorici je bilo 800 prasičev, 600 glav goveje živine in 20 konj. Kupčija je bila precej živahna.

Razne vesti.

Kako je Cook zvedel za uspeh Pearyja. Izdajatelj kodanskega lista "Politiken" je priredil svečan banket, na katerem je ravnopravno zahvaljuje se na daru, ki mu ga je dalo mesto Kodanj. V tistem hipu je stopil v dvorano raznašlec brzojavsk in prinesel brzojavsko, v kateri se je javljalo uspeh Pearyja. Ustis te esti je bil porazen. Najprej je vladala tišina, a nato je izbruhnila veselje, ter so se udeležitelji pričeli med seboj razgovarjati. Dr. Cook je ostal na tovest popolnoma mirem ter ni kazal ni najmanje razburjenosti. Rekel je, da so podatki Pearya možni, ter je to z veseljem naglašal, češ, da se sedaj zamore verovati tudi njegovim podatkom.

Pruski Poljaki ne smejo na čenstohovsko razstavo. "Pioner Tagblatt" javlja, da se potni listi za Čenstohovo ne smejo po večem Poznanjskem izdavati, češ, da bi se mogla zanesiti v Poznanjsko kaka kužna bolezni, ker da razvajajo v Rusiji razne take bolezni, izlasti v okolici Čenstohova. Potni listi se smejo izdati samo takim osebam, ki so pod kaznijo obvezane, da ne obiščajo čenstohovske razstave. Javno je, da se nemški hakatičari boje najbolj političnega okuženja narodne poljske zavesti.

Oporka na smrt obsojenega Indijca. — Pred kratkim je bil usmrčen v Londonu neki Dhingra, ki je umoril nekega angleškega uradnika. Vzroke svojemu dejanju je razložil v posebnem pismu, ki se glasi sledče: Pričakovam, da sem bil sklenil prelit angleško kri iz maščevanja za nečloveško obešanje in deportiranje patriotskih indijskih mladičev. — Za ta čin se nisem posvetoval z nikomur drugim, nego edino-le s svojo vetroj. Edini sozaročnik je bila moja lastna zavest, da sem to storiti dolžan. Jaz mislim, da se narod, ki je potišen ob tla s tujimi bodali, nahaja v večnem bojnem položaju, ker je odprtja vojna zagroženemu narodu neumožna. Napadel sem enadoma, ker nisem imel puške, sem se poslužil revolvrja. Kakor Hindu čutim, da je krivica, ki se dogaja mojemu narodu, žaljenje Boga. Njegova stvar je stvar Šri Rama, njegova služba, služba Šri Križma. (Šri Rama in Šri Križma bramanska bogove). Ubog na denarju in razumu, siromak kakor jaz ne more doprinesti domovini družega nego lastno kri in to sem žrtvoval na oltar domovine. Edino, kar je danes Indiji potrebno, je učiti se, kako treba umreti, a edina pot, za učenje tega je, da sem umiram. Zato umrjem in sem ponosen na svoje mučenštvo. Ta vojna bo trajala, dokler bodo živeli Hindu in Angleži, dokler ne preneha današnja ne-naravna zveza. Samo eno prosim Boga: da bi se zopet rodil od iste matere in da bi z-mogel zopet umreti za isto svet, stvar, dokler ta ne zmaga in dokler ne bo domovina svoboda v blagru človeštva in v čast božjo. Baide Maneum (Zdrava domovina!).

Osnovanje ogrske jezuitske redovne provincije. Korespondenca "Katolikus Tudosito" poroča: V dunajskem jezuitskem redovnem kolegiju je bila 6. t. m. razglasena odredba generala Jezuitov, po kateri se ogrske redovne hiše odločijo in prenosijo v posebno ogrsko redovno provincijo.

Vojni proračun Srbije. Proračun vojnega ministerstva za 1910 brez izrednih dodatkov, je predviden na 32,687.864 dinarjev. Srški vojni proračuni od leta 1880 so bili: 1880: 7,342.734 dinarjev; 1885: 16,211.276 dinarjev; 1904: 20.030.986 in 1905: 20,498.855 dinarjev.

Car Nikolaj deia za tri ljudi. Iz Petograda poročajo: Neki okrožni vojni poveljniki so prosili vojnega ministra, naj bi se mlade častnike rešilo pisarniške službe, ker imajo dovolj opravila z vežbanjem vojakov. Na predlog je car Nikolaj odgovoril: — Jaz delam za tri ljudi, in torej zanorejo ti mladi častniki delati za dva človeka.

Število odvetnikov v Avstriji. Koncem leta 1908 je bilo v Avstriji 4894 odvetnikov in sicer: na Niževnem 1247, od teh 1126 na Dunaju, Gornji Avstriji 76, od teh 24 v Lincu, na Solnograškem 25, od teh v deželnem glavnem mestu na Českem 1192, od teh 383 v Pragi, na Moravskem 356, od teh 95 v Brnu, v Štajerski 74, od teh 15 v Opavi, na Stajerskem 164, od teh 73 v Gradcu, na Koroskem 31, od teh 16 v Celovcu, na Kranjskem 39 od teh 28 v Ljubljani, na Primorskem 163 od teh 90 v Trstu, na Tirolskem in Predalanskem 186, od teh 31 v Inostrostu, v Galiciji 1117, od teh v Krakovu 132, v Lvovu 228, v Bukovini 145, od teh 70 v Černovicah, v Dalaciji 82, od teh v Zadru 27, Dubrovniku 16, Splitu 39.

Kokoš z nagobčnikom lahko vsakdo vidi v neki vasi blizu Vidna na Laškem. Bliža se namreč trgatev in zato je dal občinski predstojnik napraviti kokošim nagobčnikom.

BRZOJAVNE VESTI.

Princ Lobkovic na Dunaju.

DUNAJ 11. "Slav. koresp. poroča: Viši deželni maršal princ Lobkovic je imel po-podudne polurno konferenco z ministerskim predsednikom in potem konferenco z ministrom Začekom in Brašom.

Zvršetek velikih vojaških vaj na Moravskem.

VELIKI MEZERIČ 1. Danes ob 10. uri dopoludne so se izvršile velike vojaške vaje.

DUNAJ 11. Cesar je zvečer dosegel semajnj z vojaškib vaj ter se je podal v Schönbrunn, semkaj so dosegli tudi nadvojvode, ki so se udeležili vojaških vaj, nadalje načelnik romun. gener. štaba, inozemski vojaški atažeji in švicarska vojaška misija.

Mala pošta.

Mnogo rado vede nežev. Gospod P. d'A. iz B. Vam labko da zanesljive odgovore na vprašanja glede bolezni. Za zanesljivost odgovorov v drugih zadevah ne moremo Vam jamčiti.

Zahvala.

Podpisano društvo se tem potom zahvaljuje vsem onim, ki so pripomogli, da je predmet podpisana društva 5. sept. tako krasno vapelja v vsakem oziru. V prvi vrsti se zahvaljuje brataskim društvom: tržaškemu "Sokolu", pevskemu društvu "Zastava" v Ljubljenu ter pevskemu društvu "Zora" na Vrdelci, ki so se udeležila veselice korporativno in na istej sodelovala iz prijaznosti. Zahvaljuje se nadalje akad. fer. dr. "Balkan", koledarskemu dr. "Balken" ter pevskemu dr. "Črničica" pri sv. Jakobu, ki so se v velikem številu odzvali našemu povabilu. Posebno pa mora biti hvaležno podpisano društvo g. gosp. Karli Ponikvarjevi za njen trud in poštovnost pri srečolovu in istotako gospicama Mikelucičevima ter gospicama Žlezničnik. Konečno se zahvaljujemo cenjeni obitelji g. vodje Gasperič, kakor tudi narod, gospicam sestram Mikeluci, g. Odinal, g. Ponikvar, g. Sosič ter sestram Železnik za obripanje Sokolov s četjem. Posebna zahvala pa še našemu domačemu občinstvu, ki je v tako velikem številu posetilo naš prvi nastop. telovadno društvo "Sokol" v Vrdelj.

Josipina Černigoj
rojena Del-Lins

Venceslav Černigoj
poročena.

HRUŠEVJE TRST
dne 11. septembra 1909.

NESTLÉ-jeva
Prisnano redilno sredstvo moke za otroke
za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.
Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in bluvanje, črevesni kalar. Knjižica: Otroška hranitev zastonj pri NESTLÉ
Dunaj I. Biberstrasse 11.

Pokusite Fi-
GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-
najdravnejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh
boljih prodajalnicah.

:: Restavracija ::

Aurora:

Podpisani naznani P. N. občinstvu, da nastopa ob i. t. m. vsaki večer od 7. do 12. že znana družba :

,ATILA“

pod vodstvom kapelnika gosp. Josipa Mayerja vedno z novim vsporedom. Ob nedeljah in praznikih matinée od 10. zjutraj do 1. popoldne in od 4. do 12. zvečer.

V onih dneh, ko se vršijo konjske dirke, ostane lokal odprt do 2. popoldni.

Ustop prost.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča RESTAVRATER

Josip Domines.

Pozor! Slovenci! Pozor!

Včeraj v soboto, se je odprla zopet ex prodajalnica **Colombani**

TRST, ulica Vincenzo Bellini štev. 11

(vogal ulice Santa Caterina)

bogato založena z raznovrstnim blagom

Lastnik **Dragotin Babuder**

prej agent tvrdke Maffei.

Proda se 1600 smrekovih dreves od 25 do 50 cm debelih na Pohorju. Sprava ni težavna, ker je cesta zraven in tudi žaga. Istotam odda se tudi 10 oravov bukovih dreves, primernih za drva, oglje ali late. Pogoji ugodi. Več se izve pri Rudolfu Derganu, Ribnica na Pohorju, Spodnje Štajersko. 1519

Iščem krčmarja za mojo gostilno na Proseku. — Ivan Balanc. 1527

Hiša enonadstropna z vpeljano gostilno se proda v trgu Ajdovčica na Vipavskem. — Več pove H. Stibiel, Trst, Corso 49. 1541

Esposito & Bassa nasledniki Jakoba Klemene — TRST, ulica San Antonio 1. Trgovina manufaktur. blag. malih predmetov ter suška za ženske oblike. **Gostilna „Al Ginnasio“** ul. Squero nova 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavn. občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Sprejmom v prodajalno mešanega blaga 14-letnega učenca poštenih staršev z dežele. Ivan Čeh, Rodik, Kozina. 1533

Za 20 K mesečno se odda soba in kuhinja blizu tramvajske postaje v Boschetto, samo mirni rodbini brez majhnih otrok. Natančneje pri Insneratu oddelku Edinosti. 1558

Išče se deček dobre družine za prodajalnico manufakturnega blaga. — Naslov pri Edinosti. 1559

Prodajam pristne kranjske klobase sveče dva krate v teku tedna. — J. Lui, trgovec, Giacinto Gallina. 1567

Dr. A. Záhorský Trst
ulica Torre blanca 8,
II. nadstropje
ordinuje od 10. - 11. pred. in od 3. - 4. pop.

Javno priznanje.

Povodom smrti mojega nepozabnega soprogga Josipa Miloša, ravnatelja "Bijedke puške banke", ki je v vršenju svojega poklica umrl pod razbojniško roko, izplačala je "CROATIA", zavarovalna zadružna v Zagrebu, zavarovan glavnično od K 5000 v korist mojega mladoletne hčerkice tako hitro in na mojo polno zadovoljnost, da se smatram dolžnim, zahvaliti se ji tem potom, ter jo priporočati vsakomur kakor solidno in kulantno zavarovalno družbo.

REKA, dne 2. septembra 1909.

JELKA udova MILOŠ.

SLOVANSKA KNJIGARNA :

IN TRGOVINA PAPIRJA :

ULICA VALDIRIVO ŠT. 40 (KRAJ KAVARNE NEW-YORK)

se ob priliku začetka novega šolskega leta toplo priporoča vsem, kateri rabijo za šolsko deco knjige, zvezke, torbe in nahrbitake, svinčnike, črnilo in splošne šolske potrebščine, da se obrnejo na to slov. trgovino, katerega ima v zalогi vse omenjeno po najnižjih cenah in najboljše kakovosti. Dalje se priporoča slovenskim gugčiteljem in trgovcem, kateri žele kupiti šolske potrebščine na debelo, da ima v zalogni šolske zvezke s slovenskim tekstim z 10 listi in pivnikom, katere oddaja pri K 3-za 100 kosov, kakor tudi vse druge šolske potrebščine na veliko in malo. — Mali izvleček šolskih in drugih knjig se pošlje vsakemu na zahtevo zastonj in poštne presto.

Cene zmerne.
Telefon 1395

Gius eppe Waldner
TRST - ulica Media 3 - TRST
Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in debelo. — OKVIRJI iz bukovega in jet. lesa.
Izbera vsakovrstnih obloženih in ustreznih predmetov iz bukavega in jelovega lesa iti
Bogata izbera obložkov. - Lopate za pekárje.

JADRANSKA BANKA v TRSTU

Filijalka v Opatiji

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

Filijalka v Opatiji

KUPUJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE
 RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
 PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE I. t. d. I. t. d.)

VALUTE IN DEVIZE
 PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA
 LEŽEĆE V JAVNIH SKLADIŠCIH.

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA

SAFE — DEPOSITS

POMESE K VSEM ŽREBANJEM. — — —

ZAVAROVANJE SREČK.

MENJALNICA.

Uradne ure: 9.—12., 2·30—5·30. — Brzojavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 1793.

4

%

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOČI IN ZIRO RACUN —

— VLOZENI DENAR OBRESTUJE SE

OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA.

STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTI

— — — DOKUMENTOM VKRCANJA. — — —

Ces. in kr. priv.

Austrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt
 (ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in
 rezerve 185,000,000 krov.)

Podružnica v TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopje)

sprejme v svoje

jeklene varnostne celice

(Gzdelane od svetovne trdke Arheim v Berolini) zajamčene proti požaru in vložom, pohrano in upravljanje vrednot, kakor tudi samo po hrano zaprtih zavojev, ter dà v dotočnih jeklenih celicah v najem.

yarnostne shrambice (safes)

različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vrednostni papirji, listine, dragulji itd.

(Varostne celice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke vzajemno z banko.)

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema hranilne vloge na knjižic

in jih obrestuje do nadaljnega obvestila

po 3 3/4 %

Rentni davek plača direktno zavod.

Bavi se tudi z vsemi bankovnimi posili, ter zavarovanjem proti zgubam na žrebanju.

Bogomil PinoDviši urar v Sečani
 ima svojonovi produ-
 Jalcico :: ur
 v TRSTUul. Vinc. Bellini 13
 nasproti cerkev svet.
 Antonia novegaVsakovrstne verižice
 po pravih tov. cenah**Zaloga ovsja in klaje**

Prodaja tudi koruzno parje za postelje

M. ud. ZERQUENIK

ulica Luigi da Palestina 2 (ogel al. Coronese).

Teodor Kern

TRST, ulica Miramar št. 65

Stavbeni in galerutni, klepar

Pokri sreči streh vsake vrste.

Sprejemajo se vsakovrst-

na dela in poprave po

= NIZKIH CENAH =

Delo dobro in zajamčeno.

Poslovodja Franjo Jenko.